



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců JUDr. Ing. Viery Horčicové a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobkyně:

**Pankrácká společnost, z.s.,**

sídlem Hudečkova 1097/12, Praha 4,

zastoupené JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou,

sídlem Panská 895/6, Praha 1

proti

žalovanému:

**Magistrát hlavního města Prahy**

sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1,

za účasti:

**Římskokatolická farnost u kostela Panny Marie Královny  
Míru, IČO: 493685911**

sídlem Ve Lhotce 330/36, Praha 4,

zastoupené Mgr. et Mgr. Janem Kořánem, advokátem,

sídlem Opletalova 1015/55, Praha 1

**v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2019, čj. MHMP 1214651/2019,  
sp. zn. S-MHMP 787023/2019**

**takto:**

**I.** Žaloba se **zamítá**.

**II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

**III.** Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

### I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 30. 9. 2019 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2019, čj. MHMP 1214651/2019, sp. zn. S-MHMP 787023/2019 (dále jen „**Napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4 (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 25. 3. 2019, čj. P4/042788/19/OŽPAD/HNL (dále jen „**Prvostupňové rozhodnutí**“), kterým bylo podle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o ochraně přírody a krajiny**“) povoleno kácení 7 kusů dřevin a 11 skupin zapojených porostů specifikovaných v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí a nacházejících se na pozemku žadatele, jímž je Římskokatolická farnost u kostela Panny Marie Královny Míru (dále též „**žadatelka**“ či „**osoba zúčastněná na řízení**“). Pokácení specifikovaných dřevin bylo dále podmíněno vznikem práva provést stavební záměr „Stavební úpravy fary a kostela Panny Marie Královny Míru Praha – Lhotka“ a prohlídkou ornitologa, proběhne-li kácení ve vegetačním období.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo dále žadatelce podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny uloženo provedení náhradní výsadby na pozemku žadatelky, a to nejpozději do půl roku od vydání kolaudačního rozhodnutí výše uvedeného stavebního záměru, a dále náhradní výsadby na náhradních pozemcích ve vlastnictví Hlavního města Prahy a svěřených do péče Městské části Praha 4, a to do půl roku od právní moci tohoto rozhodnutí.
3. Prvostupňové rozhodnutí svým výrokem rovněž žadatelce uložilo následnou péči o vysazené dřeviny uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku, a to po dobu 5 let od realizace výsadby.
4. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 29. 7. 2019.
5. Žalobkyně požaduje též zrušení Prvostupňového rozhodnutí.

### II. Rozhodnutí žalovaného (Napadené rozhodnutí)

6. Žalovaný v odůvodnění Napadeného rozhodnutí nejprve shrnul výrok Prvostupňového rozhodnutí (viz výše) a rekapituloval, že **správní orgán prvního stupně** došel k závěru, že **žadatelka** předložila všechny potřebné podklady pro rozhodnutí vyžadované právními předpisy. Dále připomněl, že dne 5. 6. 2018 proběhlo na dotčeném pozemku místní ohledání za účasti zástupce **správního orgánu**, zástupce **žadatelky** a zástupců obou do řízení přihlášených spolků (tj. žalobkyně a 4-občanská, z.s.). Při ohledání předala žalobkyně **správnímu orgánu prvního stupně** dokument „Připomínky k rekonstrukci a přístavbě Kostel Panny Marie Královny míru – Lhotka Praha 4“ a požádala jednak o zajištění vstupu na pozemek pro jí vybraného znalce za účelem zpracování znaleckého posudku a dále o nařízení veřejného ústního jednání. Ani jednomu z těchto návrhů **správní orgán prvního stupně** nevyhověl.
7. Žalovaný v Napadeném rozhodnutí připomněl, že žalobkyně namítla v řízení na prvním stupni podjatost všech úředních osob **správního orgánu prvního stupně**, vč. tajemníka a starosty. Žalovaný namítanou podjatost neshledal, úřední osoby z řízení nevyloučil, což k odvolání žalobkyně potvrdilo též Ministerstvo životního prostředí.
8. Dne 10. 12. 2018 ustanovil **správní orgán prvního stupně** znalce P.B. (dále jen „**znalec**“) k vyčíslení výše ekologické újmy, která by vznikla případným pokácením řešených dřevin, popřípadě k vypracování návrhu rozsahu náhradní výsadby ke kompenzaci vzniklé ekologické újmy. Všechny dotčené stromy byly jím vypracovaným znaleckým posudkem č. 145/19 ze dne 4.

1. 2019 oceněny na částku 240 804 Kč, zapojené porosty částkou 315 015 Kč, souhrnná hodnota všech dřevin tedy činila dle znalce 555 819 Kč (dále jen „**Znalecký posudek**“).
9. Na následujících stranách Napadeného rozhodnutí žalovaný doslovně reprodukoval vyjádření, resp. námitky žalobkyně uplatněné v rámci správního řízení na prvním stupni a ke každé uvedl reakci správního orgánu prvního stupně.
10. Následně žalovaný zopakoval v Napadeném rozhodnutí popis jednotlivých dřevin a porostů určených ke kácení, jak jej provedl správní orgán prvního stupně. Zevrubně rekapituloval též vyhodnocení jejich funkčního a estetického významu provedené prvostupňovým orgánem, následované vyhodnocením závažnosti důvodu k jejich kácení, který předestřela a doložila žadatelka (tj. kolize se stavební úpravou fary, kostela a vjezdu k nim).
11. Výslovně uvedl, též s odvoláním na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že správní orgán prvního stupně došel k závěru, že *„podkladem pro rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin z tvrzeného důvodu výstavby musí být, v případě, že je vedeno společné územní a stavební řízení, konečné rozhodnutí v tomto řízení, neboť právě až nabytím právní moci takového rozhodnutí je poprvé najisto postaveno, jaké stromy jsou v kolizi s konečnou podobou stavby, a tudíž se právě a jen u nich uplatní jako zákonem stanovené měřítko tvrzený důvod; toto platí i pro společné územní a stavební řízení. V předmětném řízení je tato podmínka naplněna, neboť se jedná o stavbu dle stavebního zákona posuzovanou v územním řízení, na niž již bylo vydáno platné rozhodnutí s nabytím právní moci (SZ P4/056449/14/OST/RUHA, č.j. P4/130570/16/OST/RUHA ze dne 31.10.2016, které nabylo právní moci dne 04.09.2017).*
- Správní orgán prvního stupně vzal při svém rozhodování v úvahu i skutečnost, že stavba počítající s rozšiřováním fary je stavbou občanské vybavenosti a bude sloužit široké veřejnosti, neboť kostel i farní centrum zajišťuje pastorační funkce pro velké území Prahy 4 a Prahy 12, přičemž v okolí se na zabradách rodinných domů, plochách městské zeleně v přilehlém sídlišti, v areálu koupaliště Lhotka i v blízkém Velkém háji i v porostech podél Zátíšského potoka nachází další dřeviny keřového i stromového patra, které mohou zastoupit funkce kácených dřevin do doby zapojení nově vysazených dřevin.“*
12. Žalovaný uzavřel popis Prvostupňového rozhodnutí tím, že správní orgán prvního stupně v daném konkrétním případě po porovnání obou konkurujících si zájmů dospěl k závěru, že zájem na pokácení předmětných dřevin je vyšší než veřejný zájem na jejich zachování a s odvoláním na Znalecký posudek uložil žadatelce náhradní výsadbu a péči o ni v hodnotě zhruba poloviny posudkem vyčíslené ekologické újmy způsobené kácením. K tomu dodal, že správní orgán prvního stupně byl přesvědčen o tom, že nařízená náhradní výsadba kompenzuje ekologickou újmu za kácené dřeviny a v budoucnu nahradí plnohodnotně jejich funkce. Výslovně pak podmínil možnost pokácení předmětných dřevin až vznikem práva žadatelky provést stavební záměr, aby nedošlo ke kácení, aniž by stavební záměr byl realizován.
13. Žalovaný v Napadeném rozhodnutí následně reprodukoval obsah odvolání žalobkyně a dodal, že ostatní účastníci řízení na toto odvolání přes výzvu správního orgánu prvního stupně nereagovali. Vlastní vyjádření, resp. názor na odvolací námitky pak žalovaný vtělil do závěru Napadeného rozhodnutí na str. 33 až 35 s tím, že k nim mimo jiné souhrnně uvedl jednak názor, že podstatná část námitek směřovala vůči stavbě samotné a neargumentovala směrem k zachování dotčených dřevin (patřila proto podle žalovaného do stavebního řízení), a dále shrnul, že *„obecně formulované námitky v odvolání, které jsou prostým výčtem porušení právních předpisů bez uvedení toho, v čem konkrétně se správní orgán dopustil pochybení a jakým způsobem mělo v důsledku toho dojít ke zkrácení práv účastníka řízení, nelze považovat za řádně formulované odvolací body, které by umožňovaly náležitý přezkum. Míra precizace odvolacích bodů do značné míry určuje to, jaké právní ochrany se účastníkovi řízení dostane. Pokud odvolatel formuluje námitku pouze tím, že odkáže na jednotlivá ustanovení zákona, dle nichž správní orgán prvního stupně rozhodoval, a konstatuje jejich porušení, aniž by konkretizoval, v čem spočívalo pochybení správního orgánu*

*prvního stupně, přezkoumá odvolací správní orgán uvedená ustanovení pouze ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu zpravidla tak, že konstatuje, že neshledal porušení citovaných ustanovení.“*

### III. Žaloba

14. Žalobkyně nejprve v obecné rovině v žalobě konstatovala, že byla ve správním řízení hrubě zkrácena na svých právech nezákonným postupem, což mělo za následek vydání nezákonného rozhodnutí.
15. Následně žalobkyně obhajovala svoji aktivní legitimaci k podání žaloby s odvoláním na § 65 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy a judikaturu vysokých soudních instancí.
16. **Pod první žalobní námitkou** žalobkyně poukazovala na nesprávné posouzení ekologické újmy, které podle názoru žalobkyně vzniklo věcnou nesprávností Znaleckého posudku, jenž zaměňuje ekologickou a ekonomickou funkci dřevin. Tvrdila, že znalec nemá oprávnění k hodnocení ekologické újmy, v posudku použitá metoda hodnocení je subjektivním sadovnickým nákladovým kalkulačním oceněním, které nelze zaměňovat s ekologickou hodnotou dřevin ve smyslu všech společenských funkcí dřevin podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zákona o ochraně přírody a krajiny. Proto žalobkyně ve správním řízení požadovala použití tzv. kalkulačky vydané Agenturou ochrany přírody a krajiny. Dále napadala Znalecký posudek odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, čj. 5 A 57/2014 - 54, kterým se soud vymezil proti jinému posudku vypracovanému stejným znalcem.
17. **Druhou žalobní námitkou** brojila žalobkyně proti nekonkrétnímu, a tudíž nepřezkoumatelnému posouzení funkčního a estetického významu dotčených dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v obou správních rozhodnutích. Žalobkyně opět odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, čj. 5 A 57/2014 - 54.
18. **Třetí žalobní bod** spatřuje žalobkyně v porušení rovnosti účastníků správního řízení a v rozporu se zásadou materiální pravdy, když v dané věci byly správním orgánem prvního stupně odmítnuty návrhy žalobkyně jak na otevřené ústní jednání pro veřejnost, tak i stran umožnění vstupu na pozemek žadatelky za účelem zpracování znaleckého posudku navrhovaného a objednaného žalobkyní (s cílem, cit. žalobkyně „zajištění v řízení dosud absentujícího nezávislého vyhodnocení společenské a ekologické hodnoty dřevin a vyhodnocení jejich další perspektivy plnění společenských funkcí“). Žalobkyně v návaznosti na odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí, připustila, že navrhuje zpracování znaleckých posudků i v jiných správních řízeních, ale není její vinou, že jak správní orgán prvního stupně, tak žalovaný setrvale svým postupem předložením posudků znemožňují. Žalobkyně v souvislosti s touto námitkou odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (konkrétně rozsudek ze dne 23. 11. 2016, čj. 2 Afs 244/2016 - 58) s tím, že bylo povinností správních orgánů umožnit provedení důkazu znaleckým posudkem předloženým účastníkem řízení, kterým se zásadním způsobem zpochybňuje pravdivost, správnost, odbornost a objektivita posudku zajištěného správním orgánem a jeho zcela konkrétně vytčené vady.
19. Ve **čtvrtém žalobním bodu** vytkla žalobkyně správním rozhodnutím neproveditelnost (nevykonatelnost) uložené náhradní výsadby, a to s odkazem na nesouhlasné stanovisko Technické správy komunikací Hlavního města Prahy, a.s. (dále jen „TSK“) ke stavebním úpravám fary a kostela Panny Marie Královny Míru – Praha Lhotka, pokud jde o výsadbu popínavé zeleně do chodníkového pásu podél ulice Mariánská, kteréžto stanovisko muselo být žadatelce i žalovanému známé.
20. S tím souvisí **pátá žalobní námitka**, podle níž je uložení náhradní výsadby rovněž nefunkční, a to té, která má být realizována na náhradních pozemcích ve svěřené správě Městské části Praha

4. Podle žalobkyně zvolená náhradní místa pro výsadbu nijak nesouvisí s ekologickou újmou na místě, kde se nacházejí dřeviny určené ke kácení, jsou-li od sebe více než kilometr vzdálená. Rovněž se vymezila proti funkčnosti navrhované tzv. zelené střechy na přístavbě plánované žadatelkou. Ta podle ní nemůže nahradit společenskou a ekologickou funkci dřevin a bude vyžadovat spotřebu pitné vody na úrovni roční spotřeby pěti domácností.
21. V **šesté žalobní námitce** brojila žalobkyně proti nesprávně vymezenému okruhu účastníků řízení, když jedním z nich měla být též Městská část Praha 4.
22. V posledním, **sedmém žalobním okruhu** napadla žalobkyně Znalecký posudek zpracovaný v předmětném řízení, když předně spatřuje rozpor mezi konstatováním správního orgánu prvního stupně, že disponuje dostatečnými odbornými znalostmi pro posouzení jak žadatelčiných návrhů, tak námitek žalobkyně, když na druhou stranu odůvodnil zadání znaleckého posudku tím, že úřední osoby nemají patřičné odborné znalosti ve vztahu ke specifikaci ekologické újmy a její nahraditelnosti náhradní výsadbou. V tom spatřovala účelovost a libovůli postupu správního orgánu, který se měl na jednu stranu zaštitit Znaleckým posudkem ve svém rozhodnutí, aby se zároveň vyhnul vyhodnocení rozporů mezi dvěma znalci. Žalobkyně zároveň namítla, že znalec odkazuje v posudku na podklad „Dokumentace pro stavební povolení, SDO 02 Sadové úpravy – Odstraňovaná zeleň vyžadující povolení kácení – Ing. Ivan Marek 03/2018“, přičemž není jasné, jak jej získal a ve správním spisu je jen podobně nazvaný dokument z prosince 2017, nikoli března 2018. Dále namítla nedostatečnost, resp. nekonkrétnost zadání Znaleckého posudku, tj. o jaké porosty má při kácení jít, když správní orgán měl požadovat posouzení 142 m<sup>2</sup> porostů, ale znalec hodnotil 190 m<sup>2</sup>, aniž by se tím správní orgán jakkoli zabýval. Vytkla znalci též to, že předvídal povolení kácení dřevin a existenci veřejně prospěšné stavby, když ani jedno nebylo v době zpracování Znaleckého posudku autoritativně rozhodnuto.

#### IV. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení, replika žalobkyně

23. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě ze dne 31. 10. 2019 vysvětlil **k první žalobní námitce** za použití odkazu na § 10 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o životním prostředí**“), co rozumí ekologickou újmou, resp. hodnotou, a jaký má její vyčíslení význam pro náhradní opatření přijímané v důsledku vzniklé ekologické újmy. Žalovaný dále obhajoval použití tzv. Kochovy metody znalcem. Naopak oceňování dřevin podle žalobkyní preferované kalkulačky Agentury ochrany přírody a krajiny považoval za nedostatečně transparentní a vedoucí k zavádějícím výsledkům, kdy podle ní spočtená náhradní výsadba zabírá neadekvátně velký prostor. Podle žalovaného přitom není veřejně znám princip (algoritmus), na kterém tato kalkulačka pracuje. K tomu dále doplnil, že pokud by chtěl správní orgán prvního stupně použít tuto tzv. kalkulačku dostupnou na internetu, nemusel zadávat znalecký posudek.
24. K této problematice shrnul, že neexistuje žádná univerzální metoda stanovení ceny okrasných dřevin. Používané metodiky lze rozdělit na dvě skupiny: (i) metodiky založené na stanovení základní bodové hodnoty za metr čtverečný kolmého průřezu kmene ve výčetní výšce a její následné úpravy pomocí různých faktorů (metodika Agentury ochrany přírody a krajiny) a (ii) metodiky založené na nákladovém zjištění ceny (Kochova metoda). Metodiky první skupiny podle názoru poskytují velmi rozdílné výsledné hodnoty, a to díky vysoké míře subjektivního hodnocení používaných faktorů. Naopak, metodiky nákladové mají poskytovat velmi stabilní hodnoty a postup oceňování bývá jasnější a věrohodnější. Žalovaný upozornil, že výpočtové metody je nutno v řadě případů korigovat s přihlédnutím ke specifickým podmínkám konkrétního kácení dřevin. Lpění na jediném možném způsobu výpočtu ekologické újmy bez možnosti korekce takového způsobu výpočtu či využití jiného přístupu vhodnějšího pro konkrétní řešený případ nevede podle jeho názoru k výsledku sledovanému zákonem

o ochraně přírody a krajiny. Použití metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny je ve všech metodických materiálech Ministerstva životního prostředí podřízeným orgánům ochrany přírody pouze doporučeno. Dle žalovaného je z Prvostupňového rozhodnutí patrný velmi zodpovědný přístup k vyjádření vznikající ekologické újmy s tím, že zadání Znaleckého posudku vycházejícího z mezinárodně uznávané metodiky při oceňování dřevin, tzv. Kochovy metody, se žalovanému jevílo v posuzovaném případě jako velmi vhodné. Znalec podle žalovaného popsal podstatu této metody i postup při jejím využití při hodnocení konkrétních dřevin navržených ke kácení. Správní orgán prvního stupně poté odůvodnil, jakým způsobem k určení rozsahu náhradní výsadby dospěl a jak při tom výsledky znaleckého hodnocení využil. Žalovaný uzavřel, že přesné vyčíslení výše ekologické újmy není reálné pro neměřitelnost ztráty nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, proto zákon hovoří o přiměřenosti kompenzace. Úvahy vedoucí správní orgán prvního stupně, potažmo žalovaného k volbě konkrétní podoby náhradní výsadby jsou dle názoru žalovaného z odůvodnění rozhodnutí seznatelné.

25. **K druhé žalobní námitce** žalovaný uvedl, že žalobkyně vytrhla z kontextu část odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí. Vyhodnocení funkčního a estetického významu dotčených dřevin bylo podle žalovaného provedeno na str. 19 až 22 uvedeného rozhodnutí a ob stojí ve světle žalobkyní citované judikatury. Správní orgán prvního stupně dle žalovaného nejprve řádně zasadil konkrétní posuzované dřeviny do širšího rámce lokality, která představuje urbánní ekosystém, jehož funkce budou případným odstraněním dřevin dotčeny, a následně přešel k hodnocení jednotlivých dřevin navržených ke kácení. Popisované úvahy správního orgánu prvního stupně považuje žalovaný za dostatečně určité.
26. Žalovaný odmítl i **třetí žalobní námitku** o porušení rovnosti účastníků řízení. Podle názoru žalovaného nebyl k nařízení veřejného projednání věci žádný důvod. Se stavebním záměrem spojená nezbytnost kácení předmětných dřevin sleduje především zájem farnosti, jejích členů a obecně farní komunity jako takové, zastupovaný primárně osobou žadatelky. Obecný zájem veřejnosti na ochraně přírody pak v daném řízení reprezentuje právě žalobkyně jakožto spolek, jehož hlavním posláním podle jeho stanov je ochrana přírody a krajiny. Rozsah kácení nepřesahuje dle názoru žalovaného lokální měřítko a úbytek dřevin bude pocíťován nejvíce právě ze strany současných uživatelů prostoru kostela a fary, s nimiž je žadatelka v těsném kontaktu, a lze proto předpokládat, že jejich názory vzala v potaz již v průběhu přípravy svého záměru.
27. K údajnému zamezení tomu, aby znalec objednaný žalobkyní rovněž vyhodnotil hrozící ekologickou újmu, resp. vystavil „revizní“ znalecký posudek k již vyhotovenému Znaleckému posudku se žalovaný vyjádřil tak, že byl správním orgánem prvního stupně zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, účastníci řízení mohli uplatňovat svá procesní práva, ale zadávání dalších znaleckých posudků nebo další ohledávání dřevin by bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně vychází z předpokladu, že ona je oponentem či korektorem správního orgánu. Přitom zájem na ochraně přírody je společný jak příslušným správním orgánům v daném řízení, tak žalobkyni. Připomněl, že proti vyhotovenému Znaleckému posudku nevznesla žalobkyně jinou konkrétní připomínku než stran použité metodiky (viz výše), která by vedla k nutnosti vypracovat další znalecké posouzení.
28. **Ke čtvrtému žalobnímu bodu** žalovaný setrval na stanovisku, že uložená náhradní výsadba je určitá a realizovatelná. Žalobkyní zmiňované stanovisko TSK podle názoru žalovaného neprokazuje nerealizovatelnost náhradní výsadby. Naopak, vlastník pozemků pro náhradní výsadbu – Městská část Praha 4 – s ní souhlasil. Podle názoru žalovaného je rozdíl mezi uloženou výsadbou keřových porostů na pozemcích žalovaného a popínavou zelení, o níž hovoří stanovisko TSK. Navíc, případná nemožnost realizace náhradní výsadby se podle žalovaného dá upravit postupem podle § 84 zákona o ochraně přírody a krajiny.

29. Pokud jde o **pátý žalobní bod**, žalovaný zdůraznil, že pro samotné vydání povolení kácení dřevin je rozhodné pouze porovnání žadatelkou tvrzeného závažného důvodu pro kácení s funkčním a estetickým významem dřevin. Náhradní výsadba je pak ukládána v rozsahu, který podmínky místa objektivně umožňují s přihlédnutím k optimálním prostorovým požadavkům vysazovaných dřevin. Řešení zvolené správním orgánem prvního stupně, kdy byly pro náhradní výsadbu využity jak plochy přímo dotčené stavebním záměrem patřící žadatelce, tak i pozemky sice ve větší vzdálenosti od místa kácení, ale umožňující výsadbu vzrostlých stromových dřevin, směřovalo dle žalovaného k naplnění zájmů ochrany přírody a krajiny. Dále žalovaný odkázal na § 9 odst. 2 zákona o ochraně přírody, podle něž *„obce vedou přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu ...“*, a odůvodnil, proč si byl již zákonodárce vědom obtíží s ukládáním náhradní výsadby přímo v místě kácení, zejména ve stísněných podmínkách městského prostředí, kde logicky dochází výstavbou k úbytku rozlohy původního rostlého terénu.
30. **Šestá žalobní námitka** přesáhla dle žalovaného meze aktivní věcné legitimace žalobkyně jakožto subjektu povolání toliko k hájení práva na příznivé životní prostředí. Eventuálním opomenutím Městské části Praha 4 jako účastníka řízení nemohlo dojít k zásahu do práv žalobkyně. Městská část pak vyslovila v řízení souhlas s náhradní výsadbou na jejích pozemcích a Prvostupňové rozhodnutí jí bylo zasláno na vědomí (bez reakce).
31. U **sedmého žalobního okruhu** opět žalovaný upozornil, že žalobkyně vytrhává z kontextu Prvostupňového rozhodnutí. Usnesení o ustanovení znalce ze dne 10. 12. 2018 považuje žalovaný za dostatečně určité. I přes neuvedení jednotlivých druhů dotčených zapojených porostů je v něm uveden pozemek, na kterém rostou, přičemž mezi znalcem a oprávněnými úředními osobami může proběhnout komunikace za účelem případné konkretizace jakýchkoliv nejasností. K rozdílu ve výměře zapojeného porostu, který byl ohledán znalcem a který se liší od výměry uvedené žadatelkou v žádosti i v Prvostupňovém rozhodnutí, uvedl žalovaný, že může být důsledkem rozdílného způsobu měření či odchylek při měření (u nepravidelných porostů se výměra zjišťuje i odhadem), vliv mohou mít rovněž aktuální povětrnostní podmínky, roční období apod. Podle žalovaného ale nebyla žádná pochybnost o tom, co znalec ohledal a k čemu vydal Znalecký posudek, přičemž odpověděl na dotazy, které mu byly správním orgánem prvního stupně položeny.
32. Žalovaný závěrem svého vyjádření připomněl, že odvolání žalobkyně obsahovalo pouze obecně formulované námitky bez uvedení toho, v čem konkrétně se správní orgán prvního stupně dopustil pochybení a jakým způsobem mělo v důsledku toho dojít ke zkrácení práv žalobkyně. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu žalovaný vysvětlil, že za této situace mohl jako odvolací správní orgán provést ve smyslu § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **„správní řád“**) pouze tzv. abstraktní kontrolu zákonnosti vydaného rozhodnutí a konstatovat, že neshledal porušení v odvolání citovaných a žalobkyní odkazovaných ustanovení právních předpisů. Žalovaný uzavřel, že veškeré žalobní námitky měla žalobkyně především podrobně formulovat již do svého odvolání v dané věci, což nečinila.
33. **Osoba zúčastněná na řízení (žadatelka)** se k žalobě vyjádřila podáním ze dne 10. 1. 2020. V něm nejprve rekapitulovala dosavadní průběh řízení a dále k jednotlivým žalobním námitkám uvedla následující. Ztotožnila se přitom u každé z nich s vyjádřením žalovaného i oběma správními rozhodnutími.
34. **K první žalobní námitce** zdůraznila, že o povolení kácení dřevin podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny rozhoduje správní orgán na základě správního uvážení, přičemž správní soud posuzuje toliko to, zda meze správního uvážení nebyly správními orgány překročeny, zda jejich úvaha je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. K rozsudku Městského soudu v Praze ze dne

28. 2. 2019, čj. 5 A 57/2014 - 54, který žalobkyně cituje v žalobě, uvedla, že rozsudek nebyl zveřejněn ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, tudíž jednak jí není znám celý a přesný obsah tohoto rozhodnutí, jednak nejsou citované závěry v této právní otázce, ke které se soudy autoritativně nevypravily, jakkoli závazné. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který žalobkyně rovněž odkazuje, pak podle názoru žadatelky žalobkyně dezinterpretuje a vykládá jej manipulativním způsobem.
35. Pokud jde o **druhou žalobní námitku**, žadatelka konstatovala, že způsob aplikace § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny přehledně shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, čj. 4 As 10/2007 - 109. Podle jejího názoru žalovaný dospěl k závěrům uvedeným v napadených správních rozhodnutích na základě řádného procesního postupu a na základě řádně zjištěného skutkového stavu, přičemž dostal své zákonné povinnosti jak zhodnotit a řádně odůvodnit funkční a estetický význam dotčených dřevin, tak závažnost důvodu pro jejich kácení. Žadatelka upozornila, že žalobkyně v žalobě nezpochybnila existenci důležitého důvodu pro kácení dřevin jako takového.
36. **Ke třetímu žalobnímu bodu** odmítla žadatelka, že by byla narušena rovnost účastníků správního řízení. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, čj. 8 As 31/2008 - 72, z něhož vyvodila, že správní orgán není povinen reflektovat návrh účastníka řízení na vyhotovení znaleckého posudku, má-li stav věci za zjištěný, navíc též místním šetřením za účasti žalobkyně.
37. Společně **ke čtvrtému a pátému žalobnímu bodu** osoba zúčastněná na řízení uvedla, že z § 9 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny plyne kompetence správního orgánu rozhodnout opět v rámci správního uvážení, zda povinnost náhradní výsadby vůbec uloží, a pokud ano, v jakém rozsahu. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2015, čj. 7 As 280/2014 - 72 k mezím správního uvážení a jeho soudního přezkumu při aplikaci shora uvedeného zákonného ustanovení o náhradní výsadbě. Žaloba prý neprokázala překročení těchto mezí. Obsah uložené povinnosti měla za zcela konkrétní, proveditelný a přezkoumatelný, přičemž náhradní výsadba byla stanovena v rozsahu přiměřeném povolenému kácení (za 7 pokácených stromů vysadit 14 nových stromů, z toho 3 na pozemku žadatelky, 107 vzrůstných a stálezelených keřů, 484 středních a půdopokryvných keřů, 84 pnoucích keřů a 200 kusů cibulovin). Rovněž upozornila na podmínku, že ke kácení je možno přistoupit až po vzniku práva žadatelky provést stavební záměr.
38. Pokud jde o stanovisko TSK, které nebylo podkladem Napadeného rozhodnutí a nebylo pro správní řízení relevantní, žadatelka zdůraznila, že inkriminované keře mají být vysázeny na jejím pozemku, jejich výsadba tudíž není ničím podmíněna, tedy ani tímto stanoviskem. Navíc, žadatelka je schopna vysadit tyto popínavé keře v jiné části svého pozemku, než která vadila TSK.
39. Povinnost výsadby nových dřevin na jiném pozemku pak považovala žadatelka za nejen zákonem předvídanou, ale i logickou v případě střetu se stavebním záměrem. Připomněla, že vlastník náhradních pozemků s tím souhlasil. Dodala též, že Napadené rozhodnutí jí uložilo po dobu pěti let od realizace výsadby, tedy v nejvyšší přípustné výši podle zákona, povinnost následné péče o výpěstky, jakož i povinnost provést výsadbu nového výpěstku stejného druhu a velikosti v případě úhynu nově vysazených dřevin. Tímto je podle ní rovněž dána záruka dobrého zapěstování, tzn. funkčnosti náhradní výsadby.
40. Pokud jde o **šestou žalobní námitku**, osoba zúčastněná na řízení v podstatě souhlasila s vyjádřením žalovaného. To samé platilo pro poslední, **sedmou žalobní námitku**, přičemž též odkázala na své vyjádření k třetí námitce.



41. Osoba zúčastněná na řízení následně v rámci svého vyjádření obsáhle odůvodnila **návrh na zrušení usnesení, kterým soud přiznal odkladný účinek projednávané žalobě**. Zdůrazňovala zejména, že v současnosti není možné ke kácení dřevin podle Napadeného rozhodnutí přistoupit, neboť nedisponuje pravomocným stavebním povolením. Dále dovozovala, že v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě dojde k zablokování celého stavebního řízení, kdy příslušný správní orgán v době přerušování řízení nebude činit žádné úkony, čímž budou narůstat její finanční náklady, resp. újma, nehledě na to, že realizace jejího vlastnického práva je tím zásadním způsobem omezena. Zdůraznila sakrální a celospolečenský význam zamýšlených stavebních úprav (rozšíření fary a kostela). Závěrem této části svého vyjádření osoba zúčastněná na řízení podotkla s odvoláním na judikaturu Ústavního soudu, že usnesením o přiznání odkladného účinku žalobě bylo zasaženo do jejího ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces, neboť soud o něm rozhodl dříve, než jí uplynula lhůta pro vyjádření, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení a k návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku. Nicméně, přesto konstatovala, že v zájmu rychlého vyřízení věci se nebude obracet v této záležitosti na Ústavní soud a podpořila rozhodnutí Městského soudu v Praze rozhodnout ve věci přednostně, aby jí tvrzená újma byla minimalizována.
42. V následující části vyjádření žadatelka označila za zavádějící a lživá některá tvrzení žalobkyně uvedená v podání ze dne 29. 11. 2019 souvisejícím s rozhodováním o zrušení odkladného účinku žaloby, a to zejména o údajné finanční nepřipravenosti a nezajištěnosti stavebního záměru, jeho předimenzovanosti a neekologičnosti, stejně jako o údajném vykácení všech stromů na dotčeném pozemku.
43. Nakonec svého vyjádření osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby soud zamítl žalobu a uložil žalobkyni ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení povinnost náhrady nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s hájením jejích práv v tomto řízení.
44. Žalobkyně zaslala dne 29. 1. 2020 soudu podání, kterým reagovala na vyjádření žadatelky ze dne 10. 1. 2020. Část tohoto podání směřovala k návrhu žadatelky na zrušení odkladného účinku, zbývající část nicméně byla svým obsahem **replikou žalobkyně ke věci samé**. Nad rámec již dříve předložené žalobní argumentace v ní předeslala, že jí jde o to, aby bylo zváženo, zda legitimní záměry na přiměřené bydlení faráře a úpravu místa komunitního setkávání farníků lze realizovat při zachování stávající vysoce kvalitní zeleně. Zdůraznila logickou souvislost, resp. neoddelitelnost pojmů „funkční a estetický význam dřevin“ a „ekologická újma“ s poukazem jednak na již v žalobě zmíněný rozsudek Městského soudu v Praze a dále na Metodickou instrukci Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny (konkrétně bod 2.2.), publikovanou ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. Podle názoru žalobkyně má náhradní výsadba přiměřeně kompenzovat újmu na ekologických nebo společenských funkcích dřevin vzniklou jejich pokácením. Opakovaně se dovolává použití metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny pro stanovení ekologické újmy. Dovídala z postupu a vyjádření žalovaného, že pravomocně umístěná stavba je závažným důvodem pro povolení kácení vždy, protože konkrétní námitky žalobkyně směřující k řešení, které umožní uspokojit legitimní potřeby žadatele i veřejný zájem na zachování dřevin, byly zásadně odmítnuty jako nesouvisející s předmětem řízení. Takový závěr by ovšem dle žalobkyně odporoval judikatuře Nejvyššího správního soudu. Na judikatorních závěrech a předložené Metodické instrukci Ministerstva životního prostředí postavila žalobkyně i názor, že při absenci legislativy k odvodové (finanční) povinnosti za ekologickou újmu způsobenou kácením dřevin, musí být přiměřená náhradní výsadba uložena žadateli o kácení vždy. V neposlední řadě žalobkyně trvala na tom, že znemožnění oponovat závěrům správních orgánů jí navrhovaným a objednaným znaleckým posudkem k vyhodnocení ekologické újmy tím, že nebylo těmito orgány umožněno zajištění vstupu na pozemek žadatele, došlo k porušení zásady rovnosti zbraní

v řízení a materiální pravdy. Tento svůj názor opřela o účel účasti ekologických spolků v těchto typech řízení, jak jej vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, čj. 7 As 311/2016 - 31.

#### V. Původní rozsudek Městského soudu v Praze, zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu a další podání stran

45. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 2. 2020, čj. 10 A 160/2019 - 171 (dále jen „**Původní rozsudek Městského soudu**“), zrušil Napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů týkající se správními orgány provedeného správního uvážení ohledně porovnání funkčního a estetického významu předmětných dřevin a závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin podle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
46. Na základě kasační stížnosti podané žalovaným však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 5. 2. 2021, čj. 3 As 59/2020 - 68 (dále jen „**Rozsudek NSS**“), zrušil Původní rozsudek Městského soudu a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v zásadě aproboval závěry, k nimž dospěl zdejší soud v Původním rozsudku Městského soudu, nicméně se přiklonil k závěru, že Napadené rozhodnutí ve spojení s Prvostupňovým rozhodnutím obsahují městským soudem postrádané poměření vzájemně konkurujících si zájmů dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. zájmu na zachování dřevin na straně jedné a zájmu na výstavbě komunitního centra na straně druhé, i když (dle slov kasačního soudu) „*ve zcela elementární podobě*“ a „*na samé hranici přezkoumatelnosti*“. Toto porovnání shledal Nejvyšší správní soud na str. 22 v odstavci prvním Prvostupňového rozhodnutí pod slovy: „*správní orgán vzal při svém rozhodování v úvahu i skutečnost, že stavba počítající s rozšiřováním fary je stavbou občanské vybavenosti a bude sloužit široké veřejnosti, neboť kostel i farní centrum zajišťuje pastorační funkce pro velké území Prahy 4 a Prahy 12, přičemž v okolí se na zahradách rodinných domů, plochách městské zeleně v přílehlém sídlišti, v areálu koupaliště Lhotka i v blízkém Velkém háji i porostech Zátíšského potoka nachází další dřeviny keřového a stromového patra, které mohou zastoupit funkce kácených dřevin do doby zapojení nově vysazených dřevin*“ (pozn. zvýrazněno soudem).
47. Nejvyšší správní soud v Rozsudku NSS uzavřel, že Prvostupňové rozhodnutí ve spojení s Napadeným rozhodnutím jsou - přes oběma soudy vytknuté deficity - rozhodnutími přezkoumatelnými, splňujícími minimální požadavky na vyjádření provedeného správního uvážení. Jestliže tedy zdejší soud dospěl v otázce nedostatků přezkoumávaných správních rozhodnutí k odlišnému závěru, než ke kterému dospěl kasační soud, posoudil věc po právní stránce nesprávně a Původní rozsudek Městského soudu zatížil vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud vrátil věc k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze, který je nyní vázán právním názorem kasačního soudu vyjádřeným v Rozsudku NSS, „*pokud jde o přezkoumatelnost úvah o vyhodnocení střetu zájmů na zachování dřevin a realizaci zamýšleného stavebního záměru osoby zúčastněné na řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.)*“.
48. Nejvyšší správní soud se pro nadbytečnost již nezabýval kasační námitkou týkající se kvality odůvodnění použití Kochovy metody pro vyčíslení ekologické újmy, neboť v Původním rozsudku Městského soudu nebyl podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu tento nedostatek Napadeného rozhodnutí pojat jako zrušovací důvod, když šlo fakticky o názor vyslovený pouze *obiter dictum*, kterým zdejší soud nabádal žalovaného, aby ve znovuobnoveném správním řízení věnoval této otázce větší pozornost.
49. **Osoba zúčastněná na řízení** podáním ze dne 10. 2. 2021 požádala soud o přednostní projednání věci po jejím vrácení Nejvyšším správním soudem. Jako stěžejní důvod žádosti uvedla nebezpečí propadnutí grantu ve výši 10 milionů Kč, schváleného zastupitelstvem hlavního města Prahy, pokud realizace stavebních úprav fary a kostela nezačne nejpozději 10. 3. 2021, přičemž

podle tvrzení osoby zúčastněné na řízení tomu brání odkladný účinek přiznaný podané žalobě Městským soudem v Praze. Uvedla přitom, že její obdobné žádosti ze dne 12. 1. 2021 vyhověl Nejvyšší správní soud před vydáním Rozsudku NSS (pozn. soudu – samotná kasační stížnost přitom byla podána již dne 19. 2. 2020 a osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření ke kasační stížnosti a k vyjádření žalobkyně žádost o přednostní projednání podle dostupných informací nevznesla). Závěrem potom vyjádřila přesvědčení, že soud může bez dalšího přistoupit k zamítnutí žaloby s ohledem na to, že Původní rozsudek Městského soudu shledal důvodnou pouze druhou žalobní námitku, které naopak nepřisvědčil Rozsudek NSS.

50. Podáním ze dne 19. 3. 2021 žalobkyně navrhla provedení jí označených důkazních prostředků; osoba zúčastněná na řízení pak v podání ze dne 24. 3. 2021 vyložila důvody, pro které s návrhem na provedení těchto důkazních prostředků nesouhlasila. Žalovaný pak soudu obdobné důvody opodstatňující nevyhovění důkaznímu návrhu prezentoval v podání ze dne 25. 3. 2021.
51. Žalobkyně pak bezprostředně před svolaným jednáním (dne 26. 3. 2021) předložila soudu znalecký posudek T.F. a obšírně rozvinula žalobní námitku týkající se náhradní výsadby. S odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2014, čj. 9 A 170/2010 - 52, žalovaná uvedla, že u náhradní výsadby musí být posouzen charakter kácených dřevin, charakter náhradní výsadby a jejich vzájemná přiměřenost. Zopakovala, že znalecký posudek P.B. neprokazuje ekologickou újmu, ale pouze ekonomickou hodnotu kácených dřevin, přičemž Napadené rozhodnutí toto metodologické pochybení potvrzuje, ale nehodnotí jej a správní orgány závěry tohoto znaleckého posudku přebírají bez dalšího. Správní orgány dle tvrzení žalobkyně bez dostatečného odůvodnění odmítly znalecký posudek T.F. k odlišnému posouzení ekologické újmy, a v důsledku i k přiměřenosti náhradní výsadby. Pokud jde o náhradní výsadbu, podle žalobkyně není jejím smyslem *pro forma* početně nahradit kácené dřeviny, nýbrž touto výsadbou maximálně nahradit ekologické funkce kácených dřevin v místě, kde ke kácení dochází. Na jednotlivých případech náhradní výsadby uložené osobě zúčastněné na řízení poukázala na to, že je zřejmé, že funkci dominantní dřeviny kácené v jednom místě nikdy nenahradí dřevina vysazená v místě kilometr vzdáleném, a proto vzdálená náhradní výsadba bude ekologickou funkci kácené zeleně kompenzovat velmi pravděpodobně mnohem hůře než výsadba místu blízká, což dle žalobkyně platí o to více, pokud jsou vzrostlé stromy mezi dvěma silnicemi nahrazovány novou výsadbou existujících, relativně rozsáhlých ploch zeleně. Nepřiměřenost náhradní výsadby pak žalobkyně shledává v tom, že – dle jejích slov – podhodnocená ekologická újma je nahrazována novou výsadbou pouze v poloviční výši, a to v naprosté většině na vzdálených, nesouvisejících pozemcích, kde nemůže plnit estetické ani ekologické funkce k místu, ve kterém jsou původní dřeviny káceny. Správní rozhodnutí přitom dle jejího tvrzení nezdůvodňují, proč právě uložený rozsah náhradní výsadby je přiměřený, a proč by případná rozsáhlejší výsadba již byla nepřiměřenou. Uzavřela, že tímto obecným způsobem by bylo možné odůvodnit téměř jakoukoliv náhradní výsadbu.

## VI. Jednání

52. Na jednání konaném dne 29. 3. 2021 setrvali žalobkyně, žalovaný i osoba zúčastněná na řízení na svých procesních stanoviscích. Žalobkyně zdůraznila, že po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se zaměřuje na otázku přiměřenosti uložené náhradní výsadby, a to jak z hlediska jejího rozsahu, tak umístění. Krom dřevin určených Napadeným rozhodnutím k pokácení žalobkyně zpochybnila, zda stromy, jež mají být na dotčeném pozemku zachovány (především dominantní lípa), mohou bez úhony přežít plánované stavební práce a provoz objektu po rekonstrukci. Žalovaný k tomu uvedl, že případné následné poškození zachovaných dřevin může samozřejmě být posouzeno jako přestupek, ale není předmětem tohoto řízení. Osoba zúčastněná na řízení obecně zpochybnila, zda by při akceptaci argumentace žalobkyně bylo vůbec možné na Praze 4 jakékoli dřeviny z důvodu stavebních prací pokácet.
53. Žalobkyně v podání ze dne 19. 3. 2021 a dále znovu na jednání navrhla provést důkaz výsledkem (i) T.F., znalce v oboru dendrologie a ochrana přírody, a znaleckým posudkem jím zpracovaným, (ii) M.J., vlastníka pozemků v sousedství zamýšlené stavby, stran významu dotčené zeleně pro tzv. starousedlíky, a (iii) Ing. M.J., předsedkyně žalobkyně a zastupitelky Městské části Praha 4, ohledně jednak údajného manipulativního představení projektu rekonstrukce kostela a fary na jednání zastupitelského sboru a dále k zástavbě zelených ploch na Praze 4 obecně. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení tyto důkazní návrhy shledali nedůvodnými, resp. nadbytečnými.
54. Soud přesto provedl důkaz předloženým znaleckým posudkem T.F., č. 204/1/2020 (vyhotoven dne 5. 2. 2020, dokončen dne 21. 3. 2021), který se vyjádřil k otázkám žalobkyně stran zhodnocení zdravotního stavu, vitality a prosperity dřevin určených ke kácení, vyčíslení jejich společenské hodnoty, resp. ekologické újmy a zhodnocení adekvátnosti náhradní výsadby uložené Napadeným rozhodnutím. Při tomto procesním kroku vycházel soud z principu plné jurisdikce zásadně ovládajícího řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., kdy judikatorně připuštěné výjimky z této zásady je nutné vykládat restriktivně. Přihlédl přitom ke skutečnosti, že žalobkyně avizovala předložení tohoto posudku již ve fázi správního řízení na prvním stupni, když posudek nebyl dokončen a předložen z důvodu neumožnění vstupu žalobkyně, resp. jí osloveného znalce do neveřejné části zahrady kostela a fary.
55. Soud nicméně neshledal důvodným provedení výsledku žalobkyní navrženého znalce ohledně otázek souvisejících s porovnáním různých metodik pro stanovení společenských funkcí dřevin a od toho odvozené adekvátnosti náhradní výsadby, dále ohledně náhradní výsadby uložené osobě zúčastněné na řízení a dopadu stavebního záměru této osoby na konkrétní dřeviny v lokalitě. Podle § 127 odst. 1 věty poslední o. s. ř. (aplikovatelného ve světle § 127a o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.) se může soud spokojit namísto výsledku znalce s písemným posudkem v odůvodněných případech; o takový případ se přitom podle stanoviska soudu jednalo i v nyní posuzované věci. Soud má v této souvislosti předně za to, že obsah žalobkyní předloženého znaleckého posudku je srozumitelný a zřejmý, ani strany k jeho obsahu nevznesly žádných otázek. Dále byl podle přesvědčení soudu skutkový stav, z něhož vycházely správní orgány, dostatečně zjištěný a podložený spisovým materiálem (podrobněji viz dále v tomto rozsudku), když ani žalobkyně v odůvodnění návrhu na provedení tohoto důkazního prostředku žádná konkrétní skutková tvrzení zpochybňující tento stav, která by navrhovaný znalec mohl podpořit, nepředkládá. I v žalobě ostatně žalobkyně skutkové námitky fakticky omezila na obranu proti metodice vyčíslení ekologické újmy. Za těchto okolností pak soud zdůrazňuje, jak bude podrobněji vyloženo dále v tomto rozsudku, že žalovaný a správní orgán prvního stupně byli jak při aplikaci § 8 odst. 1, tak též § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nadáni správním uvážením, jež ovšem podléhá soudnímu přezkumu toliko v omezené míře zahrnující posouzení, zda – při zásadně nepochybném skutkovém základě – nedošlo k překročení mezí správní diskrece nebo jejímu zneužití. Soud přitom takové skutečnosti v Napadeném rozhodnutí neshledal,

příčemž ani žalobkyně v souvislosti s tímto důkazním návrhem na žádný konkrétní exces žalovaného při využití jemu svěřeného správního uvážení nepoukázala. Zhruba pětinový rozdíl ve výši shledané ekologické újmy na dřevinách určených ke kácení, k němuž dospěli znalec povolaný správním orgánem (P.B.) a znalec oslovený žalobkyní (T.F.), pak soud nepovažoval za zásadní zpochybnění skutkových zjištění, z nichž správní orgány při stanovení náhradní výsadby vycházely, jež by vyvolávalo potřebu realizace výslechu znalce T.F. Soud potom nepovažoval za potřebné realizovat výslech znalce ani ve vztahu k vyložení rozdílů mezi metodami posouzení ekologické újmy; výsledný rozdíl, k němuž žalobci došli při stanovení ekologické újmy, jednak nebyl nijak zásadní, žalobkyně i žalovaný přitom rozdíl v uvedených metodikách soudu vyložili ve svých dřívějších podáních, přičemž jejich tvrzení k důsledkům použití jednotlivých metod lze v tomto ohledu fakticky považovat za nesporná, soud pak s přihlédnutím k mezím přezkumu správního uvážení neměl pochybnosti ohledně metodiky výpočtu ekologické újmy použité ve Znaleckém posudku P.B. a od toho odvozeného stanovení rozsahu náhradní výsadby, jak se rovněž v podrobnostech podává dále. Zbývající žalobkyní specifikované důvody provedení navrhovaného výslechu znalce (dopad stavebního záměru na zbývající dřeviny v lokalitě) se pak dle přesvědčení soudu míjejí s předmětem tohoto řízení.

56. Ani výslech svědkyně a osoby jednající za žalobkyni ad (ii) a (iii) neshledal soud potřebným pro posouzení důvodnosti žalobních bodů, neboť žalobkyní uváděné důvody jejich výpovědi směřovaly primárně k předmětu stavebního řízení s tím, že o skutkových zjištěních učiněných správními orgány ve věci kácení dřevin neměl soud na základě obsahu správního spisu významných pochybností a provedení důkazních prostředků tak považoval pro účely posouzení důvodnosti žalobkyní vznesených žalobních bodů za nadbytečné. Pokud jde o navrhovaný výslech předsedkyně žalobkyně, soud připomněl, že tento způsob dokazování, jak vyplývá z § 131 o. s. ř., má pouze podpůrnou povahu pro případy, kdy dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak, kteréžto okolnosti v posuzované věci nenastaly. Soud nicméně ponechal žalobkyni (vystupující prostřednictvím své předsedkyně přítomné na jednání) příležitost se k věci vyjádřit rovněž ústně, přičemž tato poukázala kromě jiného rovněž na údajné obdobně, tj. systematicky, nesprávné postupy obou správních orgánů ve věci povolování kácení a náhradní výsadby v jiných řízeních.
57. Soud při jednání dále provedl důkaz stanoviskem TSK (č. l. 43), jehož se dovolávala žalobkyně a z něhož plyne, že TSK zásadně nesouhlasila s náhradní výsadbou pnoucí zeleně na líci nového oplocení fary a kostela (gabion) podél ulice Mariánská. Soud dále provedl důkaz *Metodickou instrukcí odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního MŽP k aplikaci § 8 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů upravujících povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les a náhradní výsadbu a odvozy* publikovanou ve Věstníku Ministerstva životního prostředí z prosince 2017 (č. l. 145), a to konkrétně článkem 9 týkajícím se problematiky náhradní výsadby podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny.
58. Na jednání, na kterém rozhodl v meritu samém, rovněž soud pro již zjevnou bezpředmětnost neprováděl dokazování podklady předkládanými osobou zúčastněnou na řízení a žalobkyní ve vztahu k otázkám odkladného účinku žaloby a přednostního projednání věci. Žalobkyně, žalovaný i osoba zúčastněná na řízení při jednání k výzvě soudu výslovně potvrdili, že na provedení jiných důkazních prostředků netrvají.

## VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

59. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.

60. Soud zaslal žalobu žadatelce s výzvou, zda hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, na kterou žadatelka kladně reflektovala dne 30. 10. 2019.
61. Soud připomíná, že žalobkyně požádala o přiznání odkladného účinku žalobě, přičemž soud přes nesouhlas žalovaného vyjádřený dne 8. 10. 2019 svým usnesením ze dne 29. 10. 2019, čj. 10 A 160/2019 - 57, přiznal podané žalobě odkladný účinek. Soud v odůvodnění usnesení uvedl, že přestože žadatelka v té době ještě nesdělila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení a nevyjádřila se k návrhu na přiznání odkladného účinku podané žalobě, jednal s ní jako s osobou zúčastněnou na řízení. Soud v odůvodnění uvedeného usnesení vyložil důvody, pro které s ohledem na povahu věci a charakter zájmu, jenž by mohl být dotčen vyčkáváním na uplynutí lhůty plynoucí žadatelce pro vyjádření, nevyčkal uplynutí této lhůty a se zřetelem k obavě z možného zániku faktického předmětu přezkumu přistoupil k přiznání odkladného účinku podané žalobě.
62. Ve svém vyjádření ze dne 30. 10. 2019 osoba zúčastněná na řízení předestřela důvody, pro které s přiznáním odkladného účinku žalobě nesouhlasí.
63. Soud následně přípisem ze dne 1. 11. 2019, čj. 10 A 160/2019 - 77 sdělil, že předsedkyně senátu se zřetelem k okolnostem předestřeným v podání osoby zúčastněné na řízení ze dne 30. 10. 2019 rozhodla o tom, že jsou dány závažné důvody pro přednostní projednání věci dle § 56 odst. 1 s. ř. s. Současně pak soud vyjádření osoby zúčastněné na řízení za dané skutkové situace v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu vyhodnotil jako návrh dle § 73 odst. 5 s. ř. s., tedy jako návrh na zrušení usnesení o přiznání odkladného účinku, uvědomil osobu zúčastněnou na řízení o tom, že o tomto návrhu rozhodne a požádal žalobkyni i žalovaného o vyjádření k němu.
64. Přiznaný odkladný účinek žalobě pak soud zachoval tím, že návrh osoby zúčastněné na řízení na zrušení uvedeného usnesení shledal nedůvodným a zamítl jej svým usnesením ze dne 4. 12. 2019, čj. 10 A 160/2019 - 106. V odůvodnění tohoto usnesení nicméně znovu připomněl přednostní zařazení meritorního projednání žaloby.
65. Po vrácení věci Nejvyšším správním soudem zdejší soud přitom soud bezodkladně vyhověl žádosti osoby zúčastněné na řízení o přednostní projednání věci ze dne 10. 2. 2021.
66. Soud předně osvědčuje, že žalobkyně jakožto spolek, resp. občanské sdružení působící v oblasti ochrany životního prostředí na Praze 4, která byla účastníkem předchozího správního řízení na základě § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, je věcně aktivně legitimována k podání žaloby. Jak k účasti právnických osob s tímto posláním ve správních řízeních, v nichž připadá v úvahu kácení dřevin, pregnantně uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 5. 2011, čj. 7 As 2/2011 - 52: „*Okolnost, že při realizaci stavby připadá v úvahu kácení dřevin, již sama o sobě zakládá možnost účastenství občanských sdružení podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v řízení o povolení stavby, neboť kácením dřevin nepochybně může být dotčen zájem na jejich ochraně*“ (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2013, čj. 9 As 173/2012 - 65, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, čj. 3 As 94/2013 - 51). Z účastenství v předmětném správním řízení pak logicky plynou i závěry „*k rozsahu žalobní legitimace, vycházející z § 65 odst. 2 s. ř. s. a z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, čj. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 7. 12. 2005, čj. 3 As 8/2005 - 118, č. 825/2006 Sb. NSS, či přímo ve vztahu ke stěžovateli ze dne 30. 1. 2008, čj. 8 As 31/2006 - 78 a ze dne 16. 7. 2008, čj. 8 As 35/2007 - 92, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz))... Podle § 65 odst. 2 s. ř. s. může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která mu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Zákon stěžovateli přiznává postavení účastníka v řízení o ochraně přírody a krajiny (§ 27 odst. 2 správního řádu, § 70 a 71 zákona o ochraně přírody*

a krajiny), jakkoliv by jinak účastníkem takového řízení nebyl (§ 27 odst. 1 správního řádu), aby v něm prosazoval a obhajoval zájmy veřejnosti, zejména na ochraně životního prostředí. Je-li tedy žalobcem ve správním soudnictví občanské sdružení, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny, může úspěšně namítat nezákonnost rozhodnutí především potud, tvrdí-li, že v řízení byla zkrácena jeho procesní práva. Stěžovatel, který je občanským sdružením, naopak nemohl být zkrácen na svých hmotných právech a neměl proto žalobní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s. **Nezákonnosti rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. se tak stěžovatel v posuzované věci může domáhat zejména v rozsahu tvrzeného porušení jeho procesních práv v rámci správního řízení**“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, čj. 8 As 31/2008 - 72, pozn. zvýrazněno soudem). Z citované judikatury však rovněž plyne, že žalobkyně nemůže uplatňovat proti správnímu rozhodnutí námitky, které se nedotýkají jejích práv, resp. práv a zájmů, která ve správním řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny hájí.

67. Pokud jde o právní rámec posuzované věci, Městský soud v Praze konstatuje, že z právní úpravy obsažené v zákoně o ochraně přírody a krajiny plynou dvě pravomoci žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně založené na správním uvážení, a to logicky v následujícím pořadí:

(i) podle § 8 odst. 1 tohoto zákona povolení ke kácení dřevin, k jehož vydání jsou tyto orgány příslušné, „*lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin*“; přičemž pouze pokud je v tomto ohledu rozhodnuto kladně (tj. rozhodnuto, že předmětné dřeviny je možno pokácet), přichází na řadu

(ii) úvaha podle § 9 odst. 1 téhož zákona, který stanoví, že „*orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.*“. V tomto ustanovení je tedy obsaženo správní uvážení dokonce dvojí, a to o uložení povinnosti náhradní výsadby (věta první), a pokud se tak stane, též o povinnosti následné péče o výsadbu (věta druhá).

68. K rozsahu přezkumu správního uvážení zdejší soud obecně předesílá, že na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole vystavena pouze částečně. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl podle svého přesvědčení. Úkolem soudu tedy je pouze posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Správní rozhodnutí tedy podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné závěry (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46, publ. pod č. 416/2004 Sb. NSS, ze dne 21. 8. 2003, čj. 6 A 96/2000 - 62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS, či ze dne 9. 2. 2005, čj. 5 A 131/2001 - 86, publ. pod č. 1171/2007 Sb. NSS a usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2000, sp. zn. II. ÚS 361/2000).

69. Při logice a systematické právní úpravy uvedené výše soud přistoupil nejdříve k vypořádání **druhé žalobní námitky** namítající překročení mezí správního uvážení podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v Napadeném a Prvostupňovém rozhodnutí. Tento přístup k posouzení žaloby navíc podporuje s tím spojené tvrzení žalobkyně, že v této části jsou uvedena

rozhodnutí nepřezkoumatelná. Za určitých okolností totiž soudem shledaná nepřezkoumatelnost rozhodnutí vylučuje řádné vypořádání některých dalších žalobních námitek.

70. Městský soud v Praze předně konstatuje, že k problematice posouzení žádosti o povolení kácení dřevin existuje velmi bohatá a dlouhodobá judikatura Nejvyššího správního soudu. Již v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, čj. 4 As 10/2007 - 109, kasační soud zdůraznil, že „*ustanovení § 8 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny svěřuje orgánu ochrany přírody při rozhodování v těchto věcech správní uvážení, správní orgán má tedy v tomto obledu určitý prostor pro vlastní úvahu a tuto skutečnost musí správní soudy zohlednit. Podle ustálené judikatury (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, publikované pod č. 906/2006 Sb. NSS) má ovšem každé správní uvážení v právním státě své meze, které znemožňují uplatnění libovůle správního orgánu, přičemž správní soudy jsou povolány k tomu, aby přezkoumávaly, zda správní orgán tyto meze nepřekročil a správní uvážení nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V daném případě jsou tyto meze stanoveny přímo zmiňovaným ustanovením zákona o ochraně přírody a krajiny, podle něhož musí pro povolení pokácení dřevin existovat závažné důvody a musí mu předcházet vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. **Z rozhodnutí orgánu ochrany přírody tedy musí být patrné, jakou úvahou se správní orgán při posouzení těchto otázek řídil a zda význam těchto dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil.** Jeho úvaha musí odpovídat zásadám logického myšlení a musí se, jak již bylo řečeno, pohybovat v zákonem vymezeném rámci“ (pozn. zvýrazněno soudem; obdobně též viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, čj. 8 As 31/2008 - 72, ze dne 21. 8. 2008, čj. 4 As 20/2008 - 84, či ze dne 6. 9. 2011, čj. 5 As 22/2011 - 100).*
71. Na uvedený judikát navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2008, čj. 4 As 20/2008 - 84, kde doplnil, že „**estetický a funkční význam dřevin nesmí být posuzován samostatně a nemůže být snižován na pouhé kritérium pro určení rozsahu náhradní výsadby. Naopak estetický a funkční význam dřevin musí správní orgány zkoumat ve vztahu k důvodům pro pokácení dřevin a jejich závažnosti**“ (pozn. zvýrazněno soudem), přičemž v témže rozsudku shrnul: „*Orgán ochrany přírody musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom zvažuje estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, zda pokácení dřevin povolí (§ 8 odst. 1 zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).*“. Kasační soud přitom v recentním rozsudku ze dne 3. 4. 2020, čj. 2 As 196/2018 - 78, doplnil, že „*není podmínkou pro povelání ke kácení dřevin, aby šlo pouze o dřeviny ve špatném stavu. Při zvažování, které dřeviny pokácet a které nikoli, je třeba stav dřevin brát samozřejmě v úvahu, jde však jen o jedno hledisko v rámci komplexní úvahy správního orgánu.*“.
72. Velice komplexně pro právě posuzovanou věc, kde je kácení dotčených dřevin rovněž odůvodněno navrhovanou stavbou, svůj přístup ke správnímu uvážení o této otázce vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 7. 2011, čj. 5 As 19/2011 - 96, cit: „*Dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin.* Co je možno za „závažné důvody“ jako podmínky stanovené pro vydání povolení ke kácení dřevin považovat, zákon o ochraně přírody a krajiny ani prováděcí právní předpisy neupravují. Pojem „závažné důvody“ patří do množiny tzv. neurčitých právních pojmů, které není možné obsahově dostatečně přesně vymezit. Legislativce nestanovil a to ani demonstrativním výčtem, co je třeba za závažné důvody považovat a bude tedy na správním orgánu, aby v mezích správního uvážení s ohledem na specifika projednávané věci rozhodl, zda budou „závažné důvody“ jako předpoklad pro povolení kácení dřevin naplněny.
- Podle komentáře k zákonu o ochraně přírody a krajiny (Miko/Borovičková. Zákon o ochraně přírody a krajiny: Komentář, Praha, 2007) mohou být **závažnými důvody ke kácení** důvody na straně žadatele, například nadměrné zastínění domu, poškození stavby kořeny či větvemi či **umístění nové stavby**“ (pozn. zvýrazněno soudem).



73. Právě zmíněné stavební důvody a vztah ke stavebnímu řízení kasační soud v tomto svém rozhodnutí dále rozvádí s tím, že „*územní rozhodnutí a stavební povolení mohou být důvodem ke kácení, avšak tento důvod je nutno poměřit s funkčním a estetickým významem dřevin a může se tedy stát, že bude zjištěno, že zájem na zachování dřevin převáží nad zájmem na realizaci dané stavby.* Naopak výklad zastávaný stěžovateli by znamenal..., že řízení o povolení kácení dřevin by bylo pouze formálním procesem a pozbylo by jakéhokoliv smyslu. Pokud by žadatel požádal o vyslovení souhlasu s vykácením dřevin poté, co bude mít pravomocné rozhodnutí o umístění stavby či pravomocné stavební povolení, bylo by zbytečné řízení o povolení kácení dřevin zabývat, neboť výsledek řízení by byl předem určen a úvaha správního orgánu by nebyla způsobila zvrátit kladné rozhodnutí ve věci.“; přičemž pokračuje, že povinností orgánu ochrany přírody je „*za situace, kdy je tvrzen důvod pro pokácení dřevin, tento poměřit s veřejným zájmem na zachování dřevin, přičemž je povinen též zvažovat a hodnotit estetický a funkční význam dřevin, který je způsobitlivý ovlivnit rozhodnutí, zda kácení dřevin povolit.* Jinými slovy správní orgán je povinen posoudit, zda důvody pro povolení kácení dřevin v projednávané žádosti **po porovnání** se stavem dřevin a s ohledem na jejich funkční a estetický význam, jsou důvody závažnými.“. Vztah obou správních řízení pak Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku sumarizoval takto: „**Řízení o povolení kácení dřevin je samostatným řízením se samostatným předmětem.** Funkční ani estetický význam dřevin nebyl ve stavebním řízení posuzován a nebyl také poměřován se zájmem na pokácení dřevin reprezentovaným stavebním povolením. Jak již bylo výše uvedeno, **pravomocné stavební povolení není bez dalšího dostatečným důvodem pro pokácení dřevin a nepředurčuje tak kladný výsledek řízení o povolení kácení dřevin**“ (pozn. zvláště soudem).
74. Velmi podobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 6. 9. 2011, čj. 5 As 22/2011 - 100, kde uvedl: „*Správní orgán - orgán ochrany přírody tedy vždy musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom zvažuje estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, zda pokácení dřevin povolí.*“, přičemž v tehdy projednávaném případě došel k závěru, že „*ani z výše uvedené části odůvodnění rozhodnutí nelze seznat, jakým způsobem správní orgán poměřoval zájem na pokácení dřevin (zde představovaný rekonstrukcí ulic zahrnující rekonstrukci stávajících zpevněných ploch, veřejné zeleně, výměnu veřejného osvětlení a rozšíření počtu parkovacích stání) převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování*“ (pozn. zvláště soudem).
75. Pokud jde o skutkový základ rozhodování o povolení kácení dřevin, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 12. 2008, čj. 8 As 31/2008 - 72 zastává názor, že „*k hodnocení funkčního a estetického významu dřevin je kompetentní orgán ochrany přírody, přičemž jeho poznatky opatřené odbornými osobami místním šetření ... lze v tomto směru považovat za dostatečný odborný podklad pro rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá, že stav dřevin byl orgánem ochrany přírody hodnocen a ani stěžovatel jednotlivé závěry vyplývající z tohoto šetření nepochybně, pouze navrhl, aby ve věci bylo provedeno další dendrologické posouzení. Takový důkaz by však byl s ohledem na výše uvedené nadbytečný*“ (pozn. zvláště soudem).
76. Městský soud v Praze se s těmito judikatorními závěry a jejich aplikovatelností na nyní posuzovanou věc zcela ztotožňuje, neshledává důvodu se od nich jakkoli odchýlovat a uvedl je zde proto, aby bylo nepochybné, že při užití § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny musí příslušné orgány v rámci svého správního uvážení provést na konkrétních skutkových zjištěních **tři dílčí** vyhodnocení:
- (i) funkčního a estetického významu předmětných dřevin,
  - (ii) závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin (v daném případě stavebních úprav) a
  - (iii) porovnání obou vyhodnocení, resp. zájmů uvedených ad (i) a (ii).

Soud tedy přisvědčuje žalovanému, který ve vyjádření k žalobě uvedl, že „*pro samotné vydání povolení kácení dřevin je rozhodné pouze porovnání* [tj. vyhodnocení ad (iii)] *žadatelem tvrzeného*

*závažného důvodu pro kácení s funkčním a estetickým významem dřevin.*“ (pozn. zvýrazněno a doplněno soudem).

77. Soud zdůrazňuje, že žádoucí úvaha k poměření střetávajících se zájmů ve správních rozhodnutích nemusí být obsažena uceleně na jednom místě nebo v nějaké striktně strukturované formě. Připomíná v této souvislosti již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, čj. 5 As 19/2011 - 96, který k tomu trefně uvedl: „*pokud by úvaha správního orgánu k závažnosti důvodu pro vykácení dřevin byla přezkoumatelným způsobem obsažena v odůvodnění rozhodnutí, byť by byla součástí té části odůvodnění rozhodnutí, ve které se správní orgán vypořádával s námitkami účastníků, nebylo by možné konstatovat nepřezkoumatelnost rozhodnutí.*“ (pozn. zvýrazněno soudem).
78. Zdejší soud by si dokonce dovedl představit, stejně jako Nejvyšší správní soud v bodě [32] Rozsudku NSS, že správní rozhodnutí obsahující pouze výsledek porovnání ob stojí, i když by v něm vlastní porovnání uvedených dvou zájmů ve smyslu výše uvedeném chybělo – to však pouze za situace, že by z řádného vyhodnocení významů ad (i) a (ii) ve správním rozhodnutí bylo jednoznačně, konkrétně a nade vší pochybnost seznatelné, že jeden zájem zcela evidentně z podstaty věci *prima facie* převyšuje druhý.
79. Nyní již konkrétně k jednotlivým vyhodnocením v posuzovaném případě soud na základě obsahu odůvodnění obou správních rozhodnutí a správního spisu došel k závěru, že vyhodnocení funkčního a estetického významu dotčených stromů a porostů [ad (i)] je v Prvostupňovém rozhodnutí obsaženo v dostatečném a srozumitelném rozsahu. Na jeho stranách 18 a 19 je nejprve uveden popis jejich stavu, odpovídající závěrům místního šetření i Znaleckého posudku. Ten i přes svoji relativní detailnost by sám o sobě nestačil k vyhodnocení estetického, a zejména pak funkčního významu posuzovaných dřevin, neboť by zcela absentovalo především jejich zasazení do konkrétních životních reálií a vymezení jejich přínosu pro lokální prostředí a společnost. Tato část vyhodnocení však navazuje v posledních dvou odstavcích na str. 20 Prvostupňového rozhodnutí. Tam uvedená vyjádření jsou sice obecnější, soud má však v kombinaci s popisem lokality, včetně fotografií ve správním spise provedené vyhodnocení ad (i) za dostatečné, pohybující se v judikatorně vymezených mezích správního uvážení. Správní orgán prvního stupně provedl i určitou kvalitativní úvahu ve smyslu ekologické újmy (k tomuto pojmu podrobněji viz dále), když zejména došel k závěru, že „*Všechny dřeviny zde tedy plní především funkce izolační zeleně, neboť zachycují prach a emise z dopravy, tlumí hluk a spolupodílí se s ostatními dřevinami v okolí na tvorbě mikroklimat dané lokality. Dřeviny v areálu také poskytují potravu a útočiště živočichům, zejména ptákům a drobným savcům a jsou zdrojem jejich potravy. Samozřejmě nelze popřít, že i zde jsou u posuzovaných dřevin naplněny funkce sekundární a terciální...*“. Tento náhled na vyhodnocení ad (i) aproboval též Nejvyšší správní soud v bodu [28] Rozsudku NSS.
80. K přístupu žalovaného k této otázce v Napadeném rozhodnutí pak soud na okraj poznamenává, že žalobkyně tím, že odvolání formulovala velice stručně a obecně, touto absencí konkrétní polemiky se závěry Prvostupňového rozhodnutí nedala žalovanému důvod případné vyhodnocení funkční a estetické stránky dřevin dále rozvinout, jestliže sám shledal úvahu správního orgánu prvního stupně dostatečnou.
81. I při právě uvedeném však soud musel podstatně méně shovívavě nahlížet na vyhodnocení závažnosti důvodu pro kácení dřevin [ad (ii)] ze strany správních orgánů. Jak plyne z citované judikatury, stavba, a to jakákoliv, není bez dalšího důvodem pro povolení kácení dřevin, ať by bylo stavební řízení stran jejího povolení v jakékoli fázi. Příslušné orgány proto musí zamýšlenou stavební úpravu kvalitativně vyhodnotit z pohledu orgánu pro ochranu přírody a krajiny, resp. ochrany dřevin, tedy dopadu na tento zájem, k jehož ochraně jsou povolány (nikoliv z pohledu stavebního úřadu). V tomto ohledu je vyhodnocení v Prvostupňovém rozhodnutí značně úsporné, neb krom popisného konstatování, že jde o stavební úpravu kostela a fary, uvádí

jen, že jde o stavbu „občanské vybavenosti a bude sloužit široké veřejnosti, neboť kostel i farní centrum zajišťuje pastorační funkce pro velké území Prahy 4 a Prahy 12“, potažmo, že „povede ke zlepšení kulturního prostředí v lokalitě, což lze též považovat za veřejný zájem“. Tomuto posouzení nepřidalo, když správní orgán prvního stupně řadu konkrétních námitek žalobkyně týkajících se stavební úpravy samotné odbyl tím, že pro dané řízení jsou irelevantní a patří do stavebního řízení. Striktně (formálně) vzato s ním soud sice souhlasí, neshledává tudíž nepřezkoumatelnost rozhodnutí v nevyořadání námitek účastníka řízení, avšak věcná reakce na ně ze strany orgánu ochrany přírody mohla ke kýženému vyhodnocení vést.

82. Nejvyšší správní soud po přezkoumání Prvostupňového rozhodnutí v bodě [30] Rozsudku NSS dospěl k závěru, že „[ú]vahu směřující k vyhodnocení závažnosti důvodu pro pokácení dřevin lze ovšem také spatřovat v pasáži na str. 9 tohoto rozhodnutí, kde se správní orgán I. stupně vyjádřil mimo jiné i k námitce o „neprokázání konkrétního veřejného zájmu převažujícího nad veřejným zájmem na nerušeném zachování rozsáhlého souboru zeleně [...]“. K tomu správní orgán I. stupně uvedl, že „kostel i farní centrum zajišťuje pastorační funkce pro území Prahy 4 a Prahy 12, a je tedy s ohledem na velkou návštěvnost farnosti logické, že vzniká potřeba vybudovat odpovídající zázemí pro plnění účelu sakrální stavby i komunitního centra“. Z této části odůvodnění je patrné, že si byl správní orgán I. stupně vědom nedostatečné kapacity stávajícího objektu, a zdůraznil proto potřebu ji v zájmu návštěvníků kostela a fary navýšit.“. Shodl se nicméně se závěry Původního rozsudku Městského soudu v tom, že uvedené zdůvodnění je nadměru stručné a správní orgány mohly „zvrubněji popsat vliv této stavební úpravy na okolí, význam účelu, kterému má sloužit, jeho přínosy pro obyvatele, apod.“. V bodě [31] Rozsudku NSS pak kasační soud akcentoval relativně obecný přístup žalobkyně k námitkám ve správním řízení, když seznal, že její „výhrady proti vybudování komunitního centra tak svojí povahou spadaly do předmětu řízení vedeného dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny pouze okrajově. Odůvodnění rozhodnutí proto nutně nevyžadovalo podrobnější vypořádání důvodů a závažnosti navrhovaného záměru; to vede Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně v tomto případě naplnilo minimální standard odůvodnění ve vztahu k vyhodnocení závažnosti důvodu pro pokácení dřevin [ad (ii)], a lze je tedy i přes jeho značnou strohost považovat za akceptovatelné.“. S tímto názorem se ztotožňuje i zdejší soud, a proto i přes poměrnou stručnost vyhodnocení kritéria ad (ii), považuje správní rozhodnutí v tomto ohledu za přezkoumatelná.
83. Pokud jde o **porovnání** [ad (iii)] dílčích, vzájemně si konkurujících významů popsaných a posouzených ad (i) a (ii), soud připomíná, že v Původním rozsudku Městského soudu konstatoval, že úvaha zachycující provedené správní uvážení k této otázce v Napadeném rozhodnutí ve spojení s Prvostupňovým rozhodnutím zcela absentuje. Rozhodnutí podle názoru zdejšího soudu vysloveného v Původním rozsudku Městského soudu obsahují pouze vlastní závěr o výsledku porovnání s tím, že zájem na kácení dotčených dřevin převažuje nad jejich zachováním. V Původním rozsudku Městského soudu uvedl, že ve správních rozhodnutích chybí jakékoliv úvahy, resp. porovnání toho, zda je zamýšlené pokácení zcela konkrétních dřevin přiměřené konkrétnímu účelu či přínosu navrhované stavby, tedy vzájemná konfrontace obou těchto zájmů v nich zachycena není, přestože právě tato část má být jádrem správního uvážení podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Soud přitom předeslal, že absence této úvahy nemůže být zhojena ani rozsahem uložené náhradní výsadby (podrobněji viz dále, včetně relevantní judikatury). Dospěl tak k závěru, že v tomto ohledu je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů týkající se provedení správního uvážení ohledně porovnání funkčního a estetického významu předmětných dřevin a závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
84. S tímto závěrem Původního rozsudku Městského soudu se však neztotožnil Nejvyšší správní soud, který v bodě [33] Rozsudku NSS shledal kýženou správní úvahu, byť v naprosto minimálním rozsahu, na str. 22 v odstavci prvním Prvostupňového rozhodnutí pod slovy: „správní orgán vzal při svém rozhodování v úvahu i skutečnost, že stavba počítající s rozšiřováním fary je stavbou občanské vybavenosti a bude sloužit široké veřejnosti, neboť kostel i farní centrum zajišťuje pastorační funkce pro velké

*území Prahy 4 a Prahy 12, přičemž v okolí se na zahradách rodinných domů, plochách městské zeleně v přilehlém sídlišti, v areálu koupaliště Lhotka i v blízkém Velkém háji i porostech Zátíšského potoka nachází další dřeviny keřového a stromového patra, které mohou zastoupit funkce kácených dřevin do doby zapojení nově vysazených dřevin“* (pozn. zvýrazněno soudem). Městský soud je tímto právním názorem Nejvyššího správního soudu nyní vázán a v rámci nového posouzení uvedeného okruhu žalobních námitek z něho vychází.

85. Jestliže tedy správní soudy dospěly k dílčímu závěru, že správní orgány přezkoumatelným způsobem provedly správní úvahu, kterou po nich vyžaduje § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, mohl soud s ohledem na shora citované judikatorní závěry provedené správní uvážení podrobit přezkumu toliko v rozsahu, zda nedošlo k překročení zákonem stanovených mezí tohoto uvážení nebo k jeho zneužití. Soud přitom v tomto ohledu upozorňuje, že žalobkyně konkrétní nedostatky provedeného správního uvážení nenamítala, když svoji procesní obranu zaměřila na nepřezkoumatelnost posouzení funkčního a estetického významu dotčených dřevin, jež však soud, vázán k tomu závazným právním názorem vysloveným v Rozsudku NSS, neshledal. Za této situace bylo jeho úkolem pouze posoudit, zda se správní orgány dostatečně vypořádaly s řádně procesně zjištěným skutkovým stavem a zda nevybočily z mezí a hledisek stanovených pro správní diskreci zákonem., včetně souladu s pravidly logického usuzování.
86. Soud přitom žádný takový exces v úvaze správních orgánů obsažené v Prvostupňovém i Napadeném rozhodnutí neshledal. Jak zopakoval též Nejvyšší správní soud, vyhodnocení ad (ii) a (iii) byla sice správními orgány provedena nadměru stručně na samé hraně přezkoumatelnosti, avšak logicky a jednoznačně se z nich podává, že funkční a estetický význam dotčených dřevin musí ustoupit závažnosti důvodu pro jejich pokácení. Žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně dospěl způsobem nevzbuzujícím obavu o překročení nebo zneužití mezí jim svěřené diskreční pravomoci k závěru, že kostel Panny Marie Královny Míru i související farní centrum na Lhotce slouží široké veřejnosti, když zajišťují pastorační funkce pro území Prahy 4 a Prahy 12 a z kapacitních důvodů již nestačí jejich vysoké návštěvnosti, přičemž jejich plánované stavební úpravy mohou padnout za oběť dřeviny nacházející se dnes v zahradě objektu. Správní orgány totiž dospěly k závěru, že jejich estetický a funkční význam mohou zastoupit (nad rámec náhradní výsadby, viz dále) stromy a keře nacházející se v okolí „*na zahradách rodinných domů, plochách městské zeleně v přilehlém sídlišti, v areálu koupaliště Lhotka i v blízkém Velkém háji i porostech Zátíšského potoka*“.
87. Městský soud v Praze proto v souvislosti s druhou žalobní námitkou týkající se aplikace § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny shrnuje, že Napadené a Prvostupňové rozhodnutí nejsou nepřezkoumatelnými pro nedostatek důvodů, přičemž z ničeho nevyplývá, že by správní orgány překročily nebo zneužily meze správního uvážení, a tato žalobní námitka je tudíž nedůvodná.
88. Vzhledem k tomu, že jediným důvodem zrušení Napadeného rozhodnutí Původním rozsudkem Městského soudu bylo vyhovění druhé žalobní námitce, které nyní soud ve vazbě na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu nemohl přisvědčit, vycházel zdejší soud při vypořádání dalších žalobních námitek, doplněných žalobkyní po vrácení věci Nejvyšším správním soudem, z argumentace již použité v Původním rozsudku Městského soudu.
89. Soud se proto následně zabýval **první, sedmou a třetí žalobní námitkou**, směřujícím proti určení ekologické újmy, Znaleckému posudku a správní úvaze podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. otázkami relevantními pro stanovení náhradní výsadby. Ze systematiky právní úpravy je totiž zřejmé, že bez dospění k závěru o povolení kácení nelze z povahy věci k náhradní výsadbě přistoupit (jde o akcesorickou povinnost).

90. Soud předně ke vztahu rozhodování o povolení kácení dřevin (§ 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny) na straně jedné a rozhodování o uložení povinnosti náhradní výsadby (§ 9 odst. 1 téhož zákona) na straně druhé připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, čj. 3 As 94/2013 - 45, v němž kasační soud konstatoval: „*Povinnost k náhradní výsadbě je samostatnou povinností žadatele o povolení ke kácení dřevin, kterou orgán ochrany přírody může uložit za účelem kompenzace ekologické újmy (srov. § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny). Uložení této povinnosti, resp. hodnocení zákonných předpokladů pro její uložení, tedy nemůže nahradit ve správním řízení úvahu správního orgánu, v jejímž rámci má být poměřen veřejný zájem na zachování dřevin se závažností důvodu pro jejich kácení. Zároveň je třeba zdůraznit, že jde o povinnost, která je (jak správně zdůraznil žalobce) ukládána až „následně“, tedy poté, co správní orgán vyhodnotí, že jsou dány podmínky pro udělení povolení ke kácení dřevin (právě na základě poměření veřejného zájmu na zachování dřevin a závažnosti důvodů pro jejich pokácení, k němuž v projednávané věci nedošlo). Nejvyšší správní soud přitom již v citovaném rozsudku č. j. 4 As 20/2008 – 84, uvedl, že „[s]těžovateli lze dále přisvědčit, že estetický a funkční význam dřevin nesmí být posuzován samostatně a nemůže být snižován na pouhé kritérium pro určení rozsahu náhradní výsadby.“ (pozn. zvýrazněno soudem). Pro úplnost zdejší soud doplňuje, že „**kácení esteticky a funkčně významných dřevin nelze odůvodnit pouze tím, že je stanovena dostatečná náhradní výsadba. Takové odůvodnění je zcela irrelevantní**“ (podle již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2011, čj. 5 As 22/2011 - 100, pozn. zvýrazněno soudem). Není proto možné otočit souslednost správní úvahy a dostatečně velkou náhradní výsadbou odůvodnit povolení kácení dřevin.*
91. Podle již citovaného recentního rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2020, čj. 2 As 196/2018 - 78, přitom „*stanovení náhradní výsadby z hlediska druhového i kusového představuje odbornou otázku, která náleží do gesce orgánu ochrany přírody a krajiny a v podstatné míře opět závisí na uvážení správního orgánu. Správní orgán si nejprve ujasní, jaký celkový zásah do životního prostředí povolené kácení způsobí, a od toho se odvine jeho úvaha o případném stanovení náhradní výsadby, jež nesmí být založena na libovůli (v podrobnostech viz např. Vomáčka, V., Knotek, J., Konečná, M., Hanák, J., Dienstbier, F., Průchová, I. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 1 vydání. Praha : C. H. Beck, 2018, komentář k § 9, str. 113, marg. č. 4).*“ Kasační soud v tomto svém rozhodnutí přitom dospěl k závěru, že „*[p]ři úvaze o náhradní výsadbě **nelze mechanicky srovnávat cenu vzrostlých dřevin s cenou nově vysazených mladých jedinců.** Je logické, že užitečnost dřeviny z hlediska jejich různých funkcí v oblasti životního prostředí se v čase mění a že proto je zvažována hodnota dřeviny v delší časové perspektivě (mladý strom poskytuje obvykle méně stínu než starší, větší; na druhé straně starší dřevina může být náchylnější ke zhoršenému stavu, například k odlomení větších větví či uschnutí některých částí).*“ (pozn. zvýrazněno soudem).
92. Jak již soud uvedl výše, ve světle předestřených judikatorních závěrů je správní uvážení orgánu ochrany přírody ohledně stanovení rozsahu náhradní výsadby v § 9 odst. 1 větě první zákona o ochraně přírody a krajiny omezeno tím, že musí jít o rozsah přiměřený s ohledem na kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Pojem ekologická újma je vymezen v § 10 zákona o životním prostředí jako „*ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti*“. Úvaha ohledně ekologické újmy pro účely stanovení rozsahu náhradní výsadby je pak dle názoru soudu bezesporu povinností orgánu ochrany přírody.
93. To však nikterak nebrání tomu, aby pro účely určení této újmy ryze z pohledu ekonomického (finančního) byl správním orgánem přibrán znalec, pokud v těchto speciálních odborných otázkách chybí tomuto orgánu dostatečná erudice. Tak tomu bylo i v projednávaném případě, kdy správní orgán prvního stupně uložil P.B., znalci v základním oboru ekonomika a základním oboru ochrana přírody, vypracovat Znalecký posudek k **uvedení výše** ekologické újmy vzniklé případným pokácením dotčených dřevin, resp. stanovení rozsahu náhradní výsadby za ně (opět ve smyslu kvantifikace oproti vyčíslené výši ekologické újmy). Po seznámení se se Znaleckým

posudkem soud k námitce žalobkyně konstatuje, že posudku samému nemá co vytknout. Znalec uvedl, z jakých podkladů vycházel, odpovídá na otázky, které mu správní orgán prvního stupně uložil, a jeho závěry jsou úplným a srozumitelným způsobem, vč. zvolené metody kvantifikace ekologické újmy odůvodněny. Pokud jde o nesoulad ve výměře porostů, které měl znalec ohodnotit, soud souhlasí s žalovaným, že přes odlišnost v číselném vyjádření rozsahu porostů v zadání posudku a v posudku samotném, je z posudku zřejmé, které keře konkrétně znalec ocenil. Žalobkyně ani netvrdí, že by nějaká konkrétní dřevina nebyla posouzena. Nadto platí, že při větším vymezení dřevin ke kácení ve výsledku posudku je logicky konstatovaná větší ekologická újma i větší náhradní výsadba, tudíž byly zájmy žalobkyně jako ekologického sdružení fakticky více vzaty v potaz, než kdyby znalec újmu umenšil.

94. Vedle toho nicméně stojí otázka jednak samotného komplexního vyhodnocení ekologické újmy správním orgánem a stanovení přiměřené náhradní výsadby, při využití Znaleckého posudku, který však s ohledem na rozsah svého zadání nemůže nahradit správní uvážení orgánu ochrany přírody, a dále povinnost správního orgánu vypořádat se v rámci této diskrece s námitkami žalobkyně, resp. účastníku řízení vznesenými proti Znaleckému posudku. V tomto je odbornost správního orgánu nezastupitelná, k této komplexní úvaze na téma ochrany přírody a krajiny a argumentaci s účastníky řízení je zákonodárcem povolán a nemůže ji v plném rozsahu delegovat na znalce. Jak k otázce dokazování a odůvodnění uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 9. 2018, čj. 6 As 284/2017 - 38, „*Otázka potřebnosti znaleckého posudku je otázkou objektivní, v řízení odborných znalostí buď zapotřebí je, nebo tomu tak není (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2011, č. j. 8 As 41/2010 – 117). Rozhodující jsou okolnosti konkrétního případu a složitost posuzované problematiky. V každém případě je nutné, aby správní orgán svůj procesní postup v konečném rozhodnutí náležitě odůvodnil. Z rozhodnutí musí být zřejmé, které skutečnosti vzal správní orgán za rozhodné, a jakými odbornými úvahami se při hodnocení odborné otázky řídil. Pokud účastník řízení uvádí konkrétní námitky, kterými odborné posouzení správního orgánu zpochybňuje, je zároveň třeba, aby se správní orgán s těmito námitkami řádně vypořádal. Uvedené nároky jsou na správní orgány kladeny také s ohledem na možnost následného soudního přezkumu, neboť správní soudy přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů v plné jurisdikci po právní i po skutkové stránce (srov. čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).*“ (pozn. zvýrazněno soudem). Nejvyšší správní soud přitom na jiném místě tohoto rozsudku zdůraznil, že „[z]a situace, kdy řešená odborná otázka spadá do rozsahu působnosti správního orgánu, nejsou splněny podmínky pro obligatorní ustanovení znalce dle § 56 správního řádu. Správní orgán v takových případech odbornou otázku zásadně posoudí sám, ledaže by odborná kompetence správního orgánu byla pro složitost řešené otázky nedostatečná.“
95. Proto také soud neshledává důvodnou námitku žalobkyně tvrdící, že správní orgán prvního stupně na jednu stranu deklaroval nedostatek svojí odbornosti při angažování znalce (šlo jen o dílčí specializovanou činnost v celém procesu správního uvážení), když se zároveň přihlásil ke své kompetenci ve vztahu k posouzení žádosti žadatelky a námitek žalobkyně jako celku.
96. Pokud tedy jde o využití Znaleckého posudku správním orgánem prvního stupně, potažmo žalovaným, pro soud je klíčové, nakolik s ním správní orgány v rámci svého uvážení, resp. odůvodnění svých správních rozhodnutí pracují, jakou váhu jako důkazu a pro jaké skutečnosti mu dávají, jak jej hodnotí ve vzájemné souvislosti s jinými důkazy, jak jej doplňují vlastní argumentací a jak vypořádají námitky vznesené účastníky řízení proti posudku. V tom pak desátý senát obecně nerozporuje východiska, která předestřel pátý senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 28. 2. 2019, čj. 5 A 57/2014 - 54, na který žalobkyně odkazuje a který v tehdy projednávané věci shledal, že „*správní orgány nekriticky převzaly závěry P.B. s odkazem na jeho kvalifikaci, byť tyto závěry reálně neposkytují skutečnosti rozhodné pro posouzení daného případu. Povinností úřadu bylo formulovat znalci dostatečné zadání pro tvorbu požadovaného posudku, aby obsahoval relevantní skutkové závěry pro aplikaci § 8 odst. 1 ZOPK*“. Dodává však, že půdorys nyní projednávané věci je jiný, neboť Znalecký posudek zde sloužil jako podklad pro stanovení rozsahu náhradní výsadby,

nikoliv pro rozhodování podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Co se týká vypořádání námitek proti posudku, obecně platí, že pokud by překračovalo odborné schopnosti správního orgánu nebo by námítka účastníků řízení závěry posudku důvodně zpochybňovaly, měl by správní orgán provést výslech znalce a případně nařídít či připustit další znalecké posouzení věci. Správní orgán sice provádí dokazování v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, jeho odůvodnění však musí být přezkoumatelné, a to včetně uvedení protiargumentů k uplatněným námitkám účastníků řízení.

97. V této souvislosti se jeví inspirativním rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2015, čj. 7 As 280/2014 - 72, z něhož se nejprve podává, že „[j]e nesporné, že **rozhodnutí o uložení přiměřené náhradní výsadby a následné péče o dřeviny je vydáváno v rámci volného uvážení**. Plyne to zejména z použití výrazu „*může*“ v dispozici právní normy.“ (pozn. zvýrazněno soudem). K podkladům pro správní uvážení k náhradní výsadbě a jeho výsledkům přitom v tehdy projednávané věci kasační soud uvedl:

*„Součástí správního spisu je stanovisko agentury..., která je organizační složkou státu..., jejímž základním účelem je zajišťovat odbornou, metodickou, monitorovací, dokumentační, informační, znaleckou a osvětovou činnost v oblasti ochrany přírody a krajiny. Toto stanovisko obsahuje jednak popis situace na dotčeném pozemku, a jednak vyčíslení celkové hodnoty stromů (35 ks borovic) určených k pokácení ve výši 2.152.690 Kč. Podle posudku..., jehož předmětem bylo vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin na dotčeném pozemku, uvažovaný zásah do stávající zeleně v daném území, tj. požadované kácení dřevin, se jeví jako významně negativní, a je žádoucí tento negativní vliv snížit náhradní výsadbou původních přirozených dřevin v souladu s požadavky orgánu ochrany přírody. V průběhu správního řízení provedl městský úřad místní šetření, kterého se zúčastnil i právní zástupce stěžovatele.*

*S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že správní orgány vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu, když byla stěžovateli uložena povinnost náhradní výsadby v rozsahu 145 ks stromů. Jak vyplývá z rozhodnutí městského úřadu, podle zjištění tohoto správního orgánu je v místě obvyklá cena všech druhů listnatých stromů, jež jsou předmětem náhradní výsadby, do 3.000 Kč za jeden kus, přičemž cena jehličnatých stromů je obvykle poloviční. **Finanční nároky na výsadbu, ošetření, zabezpečení a následnou údržbu po dobu 5 let se pak běžně pohybují ve výši ceny stromů. Při porovnání výše vyčíslené ekologické újmy vzniklé pokácením 35 ks vzrostlých borovic (2.152.690 Kč) a nákladů na náhradní výsadbu a následnou péči (max. cca 870.000 Kč) je zřejmé, že rozsah náhradní výsadby uložené stěžovateli je přiměřený rozsahu ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin.** Pokud stěžovatel v této souvislosti argumentoval nepoměrem kácených a nově vysazovaných stromů, pak je třeba uvést, že **nově vysazené mladé stromky nemohou rychle nahradit vplnění všech funkcí pokácené vzrostlé stromy, a proto je náhradní výsadba obvykle ukládána ve vyšším počtu, než je počet kácených dřevin.** Navíc nelze ani vyloučit, že některé z nově vysazených stromů i přes veškerou péči neuhynou.*

*Pokud se jedná o dobu trvání následné péče o vysazené dřeviny, městský úřad velmi podrobně ve svém rozhodnutí odůvodnil, z jakého důvodu byla v případě stěžovatele tato doba stanovena na 5 let (str. 9 rozhodnutí). Důvodem byla zejména skutečnost, že náhradní výsadba má být realizována na pozemcích, na kterých dosud není jiná zeleně, které jsou tedy zcela osluněné, a jsou jihovýchodní expozice, tudíž růstové podmínky pro vysazené stromy budou náročné. Doba, po kterou budou tyto stromy náchylné k odumření, je proto delší. Městský úřad tedy stanovil v mezích zákona přiměřenou dobu následné péče, a to s ohledem na dané druhy a velikost stromů a lokalitu, na které mají být vysazeny.*

*Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl v souladu s krajským soudem k závěru, že se správní orgán v napadeném rozhodnutí řádně a úplně zjišťoval skutkový stav a tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem.“ (pozn. zvýrazněno soudem).*

98. Soud připomíná, že v právě projednávané věci žalobkyně do značné míry rezignovala ve svém odvolání na konkretizaci námitek proti Znaleckému posudku, i proti Prvostupňovému rozhodnutí jako takovému. Proto nemůže žalovanému legitimně vytýkat, že by se s námitkami proti Znaleckému posudku nevypořádal, či v tomto směru poukazovat na jakékoli deficity Napadeného rozhodnutí.
99. K podrobněji formulovaným žalobním námitkám se pak obdobně podrobně vyjádřil žalovaný pro soud. Těžště problematiky tak leželo ve vypořádání námitek a důkazních návrhů žalobkyně učiněných v rámci správního řízení na prvním stupni v Prvostupňovém rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně přitom provedl ohledání místa stavby a dřevin navrhovaných ke kácení, mimo jiné za účasti žalobkyně i žadatelky. Podle § 52 správního řádu jsou účastníci řízení „*povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*“ Jak k tomu uvedl například výše zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2018, čj. 6 As 284/2017 - 38 „*[z] judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že má-li správní orgán za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav, není jeho povinností provést každý navržený důkaz. Rozhodnutí o tom, které z navržených důkazů provede, však není věcí libovůle správního orgánu. Správní orgán je povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Pokud některé z navržených důkazů neprovede, musí přesvědčivě zdůvodnit, proč se tak stalo (srov. rozsudky ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48 či ze dne 19. 1. 2010, č. j. 2 As 54/2009 - 56)*“ (pozn. zvýrazněno soudem).
100. Podle názoru soudu správní orgán prvního stupně dostatečně odůvodnil odmítnutí návrhu žalobkyně na konání veřejného ústního jednání ve věci (str. 10 Prvostupňového rozhodnutí) odkazem na možnost vlastníků sousedních nemovitostí vznášet připomínky v rámci ústního řízení, navíc sama účast dvou ekologických spolků v řízení o kácení dřevin dostatečně zajišťuje obranu veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. Soud dodává, že z ničeho nevyplývá, že by byl správní orgán v nyní posuzované věci za dané skutkové situace povinen takovému „veřejné slyšení“ nařídít, ve věci proběhlo místní ohledání za účasti žalobkyně i osoby zúčastněné na řízení, obě měly možnost se k věci vyjádřit a svá procesní práva využívaly. Skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byl podle názoru soudu zjištěn a ve správním spise zdokumentován dostatečně, nedostatky správních rozhodnutí, jež zdejší soud v Původním rozsudku Městského soudu spatřoval ve výše popsaných aspektech týkajících se přezkoumatelného zachycení provedeného správního uvážení stran porovnání funkčního a estetického významu předmětných dřevin a závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin, nedosahují podle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu intenzity, jež by vedla k důvodnosti žalobkyní vznesených námitek. Ostatně žalobkyně ani netvrdí, co konkrétně mělo být veřejným ústním jednáním zjištěno navíc, netvrdí, jaké nové skutkové poznatky by další takové požadované veřejné ústní jednání mělo přinést, nenamítá, že v důsledku jeho neprovedení nebyl zjištěn v určitém konkrétním ohledu skutečný stav věci, resp. že byl získán skutkový poznatek, který je se skutečným stavem věci v rozporu.
101. Soudu neuniklo, že ve vztahu ke Znaleckému posudku žalobkyně napadá po věcné stránce v podstatě pouze zvolenou metodiku výpočtu ekologické újmy, kdy se oproti znalcem použité tzv. Kochově metodě dovolává použití, dle jejího názoru, vhodnější metodiky (kalkulačky) Agentury ochrany přírody a krajiny, a namítá, že tuto metodiku mohl aplikovat orgán ochrany přírody přímo sám. Vypořádání této námítky ze strany správního orgánu prvního stupně je nadmíru stručné (na zlomu str. 14 a 15 Prvostupňového rozhodnutí) s tím, že posledně uvedená metodika „*nemůže vždy postihnout specifika dané věci a na území hlavního města generuje často výrazně rozsáhlejší náhradní výsadbu, než je pro lokalitu únosné*“ (obdobně str. 18 až 20 Napadeného rozhodnutí). K tomu dodal, že právě proto ustanovil znalce k vyčíslení ekologické újmy.



Takovéto vypořádání v Prvostupňovém rozhodnutí má soud za značně zjednodušené a do jisté míry „točící se v kruhu“.

102. Na druhou stranu soud nepřehlédl, že v odvolání podaném žalobkyní nebyla obdobná námitka nijak blíže konkretizována a žalovaný se s ní přezkoumatelným a s ohledem na formulaci odvolacích námitek dostatečným způsobem v Napadeném rozhodnutí (str. 33-34) vypořádal, když ke Znaleckému posudku uvedl, že „znalec v něm náležitě zodpověděl oba výše uvedené dotazy a správní orgán prvního stupně tento posudek vzal jako jeden ze stěžejních podkladů pro vydání výše popsaného rozhodnutí. Tomuto postupu nemá odvolací správní orgán co vytknout. Stejně tak odvolací správní orgán nerozumí tomu, co konkrétně má na mysli odvolatel tvrzením o „překročení znaleckého oprávnění“. Znalec v uvedeném posudku náležitě obodnotil předmětné dřeviny, provedl řádný dendrologický průzkum, tyto dřeviny rovněž ocenil tzv. Kochovou metodou pro náležité rámcové určení náhradní výsadby, vyšší vzniklé ekologické újmy rovněž ocenil finančně, tedy s tvrzeními uvedenými odvolatelem v této věci nelze soublasit“. K podrobněji formulované žalobní námitce ohledně metodiky výpočtu ekologické újmy se pak již žalovaný v soudním řízení vyjádřil precizním způsobem. Soud přitom nemohl přehlédnout tvrzení žalovaného, že není veřejně znám princip (algoritmus), na kterém pracuje tzv. kalkulačka Agentury ochrany přírody a krajiny, jejíhož použití se dovolávala žalobkyně, přičemž za naprosto logické má i vyjádření žalovaného v tom smyslu, že v případě, kdy by chtěl správní orgán prvního stupně použít tuto tzv. kalkulačku dostupnou na internetu, nemusel zadávat znalecký posudek. Soud nemá této úvaze čeho vytknout a nelze její absenci v Napadeném rozhodnutí dávat k tíži žalovanému, pokud žalobkyně neuplatnila v odvolání námitku, která by vyjevení této úvahy žalovaným jakožto odvolacím orgánem vyžadovala.
103. Zároveň podle názoru soudu z ničeho nevyplývá, že by správní orgány musely připustit jako důkaz znalecký posudek navrhovaný účastníkem řízení, jestliže – v souladu s citovanou judikaturou – přesvědčivě odůvodní jeho nepotřebnost pro zjištění skutečného stavu věci, tím spíše pak nařít třetí osobě (žadatelce), aby strpěla ohledání svého pozemku, resp. dřevin na něm rostoucích za účelem zpracování tzv. účastnického znaleckého posudku. Jiná situace by samozřejmě nastala, pokud by správní orgány došly k závěru, že žalobkyně důvodně zpochybnila již vyhotovený Znalecký posudek; pak by se nabízelo, aby samy správní orgány zadaly vyhotovení posudku nového. Dovolává-li se žalobkyně možnosti předložit svůj znalecký posudek s odkazem na zásadu „rovnosti zbraní“, potom soud uvádí na pravou míru, že aplikace pravidel vyvěrajících z této zásady by byla namísto v případě předložení znaleckého posudku jiným účastníkem řízení. V projednávané věci ovšem znalec povolal sám správní orgán a z ničeho bez dalšího neplyne, že musí v takovém případě vždy bez výhrad vytvořit podmínky pro to, aby účastník řízení mohl nechat zpracovat a předložit alternativní znalecký posudek.
104. Soudu přitom neuniklo, že žalobkyně navrhovala provedení znaleckého posudku zpracovaného T.F. už v rámci správního řízení, přičemž správní orgán prvního stupně odmítnutí tohoto návrhu řádně zdůvodnil (str. 10, 17 a 18 Prvostupňového rozhodnutí). Již tehdy žalobkyně avizovala zpracování znaleckého posudku jmenovaným znalcem, avšak nakonec jej předložila v rámci soudního řízení až těsně před nařízením jednání po vrácení věci Nejvyšším správním soudem. Přitom jí podle přesvědčení soudu v dřívějším předložení znaleckého posudku (alespoň ve stavu, jak jej obdržel soud) nebránily relevantní okolnosti, když znalec T.F. provedl místní šetření již v květnu 2018 a únoru 2019, případné další informace byly dostupné ve správním spisu.
105. Jestliže žalobkyně namítá nesprávně zvolenou metodiku ke stanovení rozsahu náhradní výsadby, resp. ekologické újmy ve Znaleckém posudku, kdy se namísto znalcem použité tzv. Kochovy metody dovolává metodiky (kalkulačky) Agentury ochrany přírody a krajiny, soud nepovažuje tuto námitku za přesvědčivou. Znalec P.B. ve Znaleckém posudku (str. 8) jasně vysvětlil metodiku, kterou při oceňování dotčených dřevin použil, a správní orgán prvního stupně v Prvostupňovém rozhodnutí (str. 13 až 15) vysvětlil, proč nebyla v tomto případě užita metodika

(kalkulačka) doporučená Ministerstvem životního prostředí, což aproboval i žalovaný (str. 33 Napadeného rozhodnutí). Ostatně z článku 9.3. Metodické instrukce Ministerstva životního prostředí se podává: „*Ke stanovení rozsahu náhradní výsadby (počtu, velikosti jedinců, taxonu a délky povýsadbové péče) je vhodné použít postup podle aktuální verze metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les včetně výpočtu kompenzačních opatření za kácené nebo poškozené dřeviny. Metodika a příslušná softwarová aplikace (internetová kalkulačka) oceňování dřevin je dostupná na [www.ocenovaniidrevin.nature.cz](http://www.ocenovaniidrevin.nature.cz).*“ (pozn. zvýrazněno soudem). Metodická instrukce ministerstva s plošnou celorepublikovou působností tedy metodiku Agentury ochrany přírody a krajiny, resp. související internetovou kalkulačku považuje pouze za vhodný, nikoli mandatorní způsob stanovení rozsahu náhradní výsadby.

106. Soud zdůrazňuje, že zákon o ochraně přírody a krajiny v § 9 odst. 1 svěřuje příslušným orgánům na úseku ochrany přírody a krajiny pravomoc při využití správního uvážení uložit **přiměřenou** náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy. Kritérium „přiměřenosti“ výsadby je přitom – na rozdíl od prostého určení výše ekologické újmy samotné ve Znaleckém posudku – kategorií právní, nikoli skutkovou. Ostatně soud v této souvislosti připomíná jiné ustanovení Metodické instrukce Ministerstva životního prostředí, které v článku 9.2. hovoří o tom, že „[n]áhradní výsadbu je potřeba stanovovat přiměřeně, to znamená v přiměřené výši vzhledem k hodnotě kácené dřeviny, resp. k ekologické újmě, která kácením dřeviny vznikla. Úvaha o ekologické újmě vzniklé kácením dřevin je součástí vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, prováděného OOP (orgány ochrany přírody, pozn. soudu) v rámci vedeného správního řízení o povolení kácení“. Klíčové je proto vlastní odůvodnění správní úvahy provedené příslušným správním orgánem.
107. Soud přitom po seznámení se se závěry znaleckého posudku T.F. shledal, že výše ekologické újmy určená tímto znalcem pomocí žalobkyní akcentované metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny (679 355 Kč) se pouze o, z hlediska soudu relativně nevýznamných, cca 20 % odlišuje od výše újmy určené za pomoci tzv. Kochovy metody ve Znaleckém posudku P.B. (555 819 Kč). Výchozí skutkové okolnosti pro stanovení přiměřené náhradní výsadby správními orgány se tudíž v podání obou znalců zásadním způsobem nelišily, přičemž uvedený rozdíl ve vyčíslení újmy nesvědčí podle přesvědčení soudu pro kasační zásah soudu do realizovaného správního uvážení, resp. nesvědčí o tom, že by byl skutkový stav zjištěn ve správním řízení (při zohlednění účastníky nezpochybňovaných rozdílů v užitých metodách) nedostatečně.
108. Žalobkyně dále poukazovala na nepřiměřenost uložené náhradní výsadby, když údajně podhodnocená ekologická újma je kompenzována novou výsadbou pouze v poloviční výši, a to v naprosté většině na vzdálených, nesouvisejících pozemcích, kde nemůže plnit estetické ani ekologické funkce k místu, ve kterém jsou původní dřeviny káceny. Měla za to, že správní rozhodnutí nezodpovídají přiměřenost uložené náhradní výsadby a že obecná argumentace správních orgánů by byla použitelná pro odůvodnění téměř jakékoli náhradní výsadby.
109. Soud se s tímto náhledem žalobkyně neztotožňuje. Opětovně připomíná, že dle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je určení rozsahu a podmínek (tj. její přiměřenosti) náhradní výsadby předmětem správní diskrece s omezeným rozsahem soudního přezkumu. Soud přitom shledal, že se správní orgán prvního stupně (str. 22 a 23 Prvostupňového rozhodnutí) odůvodněním uložené náhradní výsadby ve svých úvahách pečlivě zabýval. Žalovanému pak při obecnosti odvolacích námitek žalobkyně (viz též dále) nelze vytýkat, že tuto úvahu hlouběji nerozvedl. Městský soud v Praze se zcela ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně o tom, že „*ekologická hodnota kácených dřevin je zpravidla vždy větší než ekologická hodnota nově vysazovaných dřevin, neboť mladý jedinec stromu nikdy nemůže plnohodnotně nahradit ekologickou hodnotu káceného jedince, který plnil v daném místě své ekologické funkce po mnoho let a svým habitem a ekologickou nikou se stal biotopem dalším organismům, a mladému stromu bude trvat několik dalších let, než tyto funkce plně nahradí*“. Nelze pak přehlédnout, že osobě zúčastněné na řízení byla přitom uložena následná

péče v maximálním zákonem předvídaném rozsahu 5 let dle normy ČSN 83 9051. Soud přitom odkazuje též na shora citovaný právní názor Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 7 As 280/2014, v níž kasační soud shledal přiměřenou náhradní výsadbu v hodnotě cca 40 % hodnoty kácených stromů, přičemž do hodnoty náhradní výsadby započítal i náklady na následnou péči o mladé porosty v délce 5 let. Rovněž Nejvyšší správní soud přitom vyšel z předpokladu, že „*nově vysazené mladé stromky nemohou rychle nahradit v plnění všech funkcí pokácené vzrostlé stromy, a proto je náhradní výsadba obvykle ukládána ve vyšším počtu, než je počet kácených dřevin. Navíc nelze ani vyloučit, že některé z nově vysazených stromů i přes veškerou péči neuhynou.*“. K problematice náhradních pozemků soud odkazuje na vypořádání následujících námitek.

110. Pro úplnost vypořádání předmětných žalobních námitek soud podotýká, že žalobkyní odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, čj. 2 Afs 244/2016 - 58, se týká dokazování znaleckým posudkem předloženým žalobcem v soudním řízení správním, a proto s postupem správních orgánů v projednávané věci nesouvisí. Soud má tudíž s ohledem na shora uvedené první, sedmou a třetí žalobní námitku za nedůvodné.
111. Následně se soud zabýval **čtvrtou a pátou žalobní námitkou** k neproveditelnosti a nefunkčnosti uložené náhradní výsadby. Soud předně konstatuje, že i zde platí, že udržitelnost uložené povinnosti náhradní výsadby, včetně jejího rozsahu, je podmíněna rozhodnutím o povolení kácení dřevin (resp. jeho rozsahu) v novém řízení. Tato povinnost je nicméně v Prvostupňovém rozhodnutí podle názoru soudu formulována srozumitelným a dostatečně konkrétním způsobem.
112. K mezi stranami nespornému obsahu namítaného nesouhlasného stanoviska TSK vydaného pro účely stavebního řízení ve věci žadatelky, pokud jde o popínavou zeleň do ulice Mariánská, pak soud přisvědčuje názoru žalovaného a osoby zúčastněné na řízení v tom směru, že toto stanovisko *a priori* náhradní výsadbě nebrání. Jde o pnoucí zeleň určenou k výsadbě na pozemku ve vlastnictví žadatelky, avšak Napadeným, resp. Prvostupňovým rozhodnutím není nikterak stanoveno, kde přesně mají být tyto porosty umístěny. Žadatelka tudíž může stanovisko TSK respektovat i při splnění uložené povinnosti, případně není vyloučena ani změna rozhodnutí podle § 84 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tuto námitku proto soud shledal nedůvodnou.
113. Pokud jde o náhradní výsadbu, žalobkyně dále uvedla, že není jejím smyslem početně nahradit kácené dřeviny, nýbrž touto výsadbou maximálně nahradit ekologické funkce kácených dřevin v místě, kde ke kácení dochází. Ve svém vyjádření ze dne 26. 3. 2021 potom podrobně na jednotlivých případech náhradní výsadby uložené osobě zúčastněné na řízení poukazovala na to, že funkci dominantní dřeviny kácené v jednom místě nikdy nenahradí dřevina vysazená kilometr daleko, a proto vzdálená náhradní výsadba, navíc v již existující zeleni, bude ekologickou funkci kácené a relativně izolované zeleně kompenzovat velmi pravděpodobně mnohem hůře než výsadba místu kácení blízka.
114. Jestliže potom při jednání shrnula žalobkyně svůj náhled na posuzovanou problematiku s tím, že ekologická újma způsobená zamýšleným kácením dřevin v okolí kostela a fary je v podstatě nekompensovatelná, neboť na kostelní zahradě nelze porosty v takovém rozsahu obnovit a vzdálená výsadba je nefunkční, soud konstatuje, že toto vnímání nesdílí. Sice se shoduje se žalobkyní a dosavadní judikaturou v tom, že schválené stavební záměry nejsou automaticky důvodem pro kácení jimi dotčené zeleně, pokud se stavebník „vykoupí“ náhradní výsadbou jinde, avšak podle přesvědčení soudu zajisté není smyslem právní úpravy zabránit v hustě zabydlených oblastech, jakými jsou města, jakékoli výstavbě či stavebním úpravám, které by měly za následek úbytek dosavadní zeleně v místě stavby, k čemuž argumentace žalobkyně absurdně vede. Zákon o ochraně přírody a krajiny v § 9 odst. 2 výslovně počítá se situací, že náhradní výsadba bude provedena na jiných pozemcích, resp. pozemcích jiných vlastníků (s jejich souhlasem). Z ničeho neplyne, že pozemek vzdálený jeden kilometr od místa kácení, je pro kompenzaci ekologické

újmou nedostatečný, byť soud samozřejmě nemůže popřít, že bližší pozemky by tuto roli obecně mohly plnit lépe (v individuálních případech by to však nemuselo platit). Soud však zdůrazňuje, že žalobkyně jakkoli nekonkretizovala, které jiné pozemky (než určené správními orgány) by pro náhradní výsadbu byly v dané lokalitě vhodnější, a v podstatě tak jádro její argumentace směřuje proti stavebnímu záměru samotnému, což však není předmětem tohoto řízení. Soud připomíná, že náhradní výsadba je pak právě i z těchto důvodů správními orgány uložena ve větším rozsahu (co do počtu kusů, případně rozlohy), než jsou dřeviny určené k likvidaci.

115. Soud tak nemohl přisvědčit ani námitce nefunkčnosti náhradní výsadby, tedy že má být umístěna i na jiných (náhradních) pozemcích na Praze 4, než je pozemek žadatelky. Právě proto, že při náhradní výsadbě, která se zpravidla ukládá ve větším množství nevzrostlých dřevin, než je počet dosavadních vzrostlých, určených ke kácení, z důvodu stavby bude původní pozemek často nedostačující pro tuto novou zeleň. Zákon tudíž výslovně počítá s výsadbou na náhradních pozemcích, jejichž evidenci obce vedou. S ohledem na přesah estetického a funkčního užitku stromů a keřů pro společnost, který není vázán na konkrétní hranice pozemků (clonění hluku, zábrana proti prašnosti, produkce kyslíku či jen příjemný pohled), je náhradní výsadba v širší lokalitě nejen možná, ale v závislosti na konkrétních podmínkách obce i žádoucí. Co se týká tzv. zelené střechy na přístavbě plánované žadatelkou, soud neshledal, že by na ní měly být pěstovány dřeviny uložené v rámci náhradní výsadby.
116. V neposlední řadě posoudil zdejší soud **šestou námitku** žalobkyně k údajně nesprávně vymezenému okruhu účastníků řízení. Bez nutnosti věcného posouzení soud s odkazem na bod 66 tohoto rozsudku došel k závěru, že namítaná neúčast Městské části Praha 4, jakožto vlastníka náhradních pozemků předurčených k náhradní výsadbě, ve správním řízení se nikterak nedotýká práv a zájmů, které v něm žalobkyně jako účastník řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu hájila. Účast městské části, která nadto s náhradní výsadbou dřevin výslovně souhlasila, by nijak postavení žalobkyně v řízení nezlepšila. Tedy, soud shledal tuto žalobní námitku bezdůvodnou.
117. Soud pak závěrem doplňuje, že úroveň, tj. hloubka a rozsah, argumentace žalovaného jakožto odvolacího orgánu odpovídá úrovni argumentace žalobkyně v odvolání. Pokud žalobkyně soustředí svoji procesní taktiku na správní řízení v prvním stupni a následně soudní řízení správní, nelze žalovanému vytýkat, že jeho vypořádání odvolacích námitek je stručnější a méně propracované. Judikatorní východiska i skutkové okolnosti projednávané věci ostatně pregnantně shrnul Nejvyšší správní soud v bodech [25] a [26] Rozsudku, kde uvedl: „*Ztotožní-li se odvolací orgán plně s úvahami orgánu první instance, jebož odůvodnění poskytuje dostatečnou odpověď na argumentaci uplatněnou v odvolání, může postačovat, pokud odvolací správní orgán pouze souhlasně odkáže na závěry prvostupňového rozhodnutí, aniž by se musel podrobně vypořádávat s odvolacími námitkami (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne ze dne 29. 5. 2007, č. j. 62 Ca 20/2006-65, č. 1296/2007 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 18/2013-25). To platí tím spíše v situaci, kdy jsou odvolací námitky formulovány toliko obecně, či je-li dokonce odvolání podáno jako blanketní. Odvolací správní orgán sice má povinnost přezkoumat zákonnost prvoinstančního rozhodnutí v plném rozsahu (tedy i mimo uplatněné odvolací námitky – viz § 89 odst. 2 věta první správního řádu), je nicméně logické, že míra podrobnosti jeho argumentace bude přímo úměrná tomu, jak byly precizovány odvolací námitky.*

*V nyní projednávané věci žalobce (žalobkyně, pozn. soudu) v podaném odvolání bez jakékoli bližší konkretizace vytýkal správnímu orgánu I. stupně porušení § 3, § 50 a § 68 odst. 3 správního řádu, a toliko heslovitě namítal vadně zadaný znalecký posudek, nezjištění ekologické újmy, neuložení adekvátní náhradní výsadby, porušení principu rovnosti účastníků a absenci přezkoumatelné úvahy o funkčním a estetickém významu dřevin. Takto obecně formulovanými námitkami nedal žalovanému důvod zabývat se úvahami správního orgánu I. stupně detailněji, a proto v intencích shora citované judikatury stačilo, pokud si se souhlasnou poznámkou závěry prvostupňového rozhodnutí osvojil, považoval-li je za dostatečné.“*

## VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

118. Na základě všech shora uvedených skutečností Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
119. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.
120. O nákladech osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud ve výroku III. dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud neuložil žádnou povinnost ani neshledal důvody hodné zvláštního zřetele.

### Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

V Praze dne 29. března 2021

**Mgr. Martin Lachmann**  
předseda senátu